

**Nivegy-völgyi Német Nemzetiségi Általános Iskola
Balatoncsicsó**

**PEDAGÓGIAI PROGRAM
2007.**

Készítette:

Kereszturiné Semetka Judit
igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés	3
II. Nevelési program	5
1. Helyzetelemzés	5
1.1. Iskolánk és környezete	5
1.2. Tárgyi feltételek	5
1.3. Személyi feltételek	6
1.4. Az iskola kapcsolatai	8
2. Az iskolában folyó nevelés, oktatás alapelvei, céljai, feladatai, módszerei és eljárásai	9
2.1. Pedagógiai alapelvek	9
2.2. Nevelési céljaink, módszerek, eljárások	10
3. Nemzetiségi nyelvoktatás és hagyományápolás	13
4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	15
5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	16
6. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítése	17
7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	18
8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	19
9. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	20
10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	21
11. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések	22
12. A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, kapcsolatuk továbbfejlesztésének lehetőségei	29
13. Környezeti és egészségnevelési program	31
13.1. Környezeti nevelési program	31
13.1.1. Környezeti nevelés célja, feladatai, fejlesztési követelmények	31
13.1.2. A környezeti nevelés szinterei iskolánkban	33
13.1.3. Erőforrások	34
13.1.4. Módszerek	35
13.1.5. Hagyományos tanórai foglalkozások	35
13.2. Egészségnevelési program	39
13.2.1. Egészséges életmódra nevelési program	40
13.2.2. Rendszeres egészségügyi felügyelet rendje	42
13.2.3. A mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló program	45

III. Helyi tanterv

1. Tantárgyaink és óraszámaink	48
2. A nem szakrendszerű oktatás kiemelt fejlesztési irányai	53
3. Tantárgyankénti oktatási céljaink és feladataink	54
4. Tanórán kívüli foglalkozások	56
5. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	57
6. Az iskolába történő felvétel, átvétel és a magasabb évfolyamra lépés feltételei	58
7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményi és formái	
7.1. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya	59
7.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	60
8. Az alsó tagozatos tanulók teljesítményének, magatartásának és szorgalmának értékelése	61
9. A felső tagozatos tanulók teljesítményének, magatartásának és szorgalmának értékelése	79
10. A modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe	83
11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	84
IV. Befejező gondolatok	86
V. Irodalomjegyzék	87
VI. Záradékok, mellékletek	88

BEVEZETÉS

Intézményünk pedagógiai programja a Köznevelési törvénynek megfelelően a NAT-ra és a kerettantervekre építve, a helyi igények (fenntartó, szülők, szűkebb környezet és a tanulók szükségleteinek, érdeklődésének figyelembevételével, valamint a lehetőségek számbavételével készült.

Programunk célja, hogy a köznevelésről szóló törvényben meghatározott feladatok megvalósításának módjait kijelölje, és azokat mindenki által megismerhetővé és teljesíthetővé tegye.

Az intézmény neve: Nivegy-völgyi Német Nemzetiségi Általános Iskola

Székhelye: 8272 Balatoncsicsó, Fő u 1/A

Elérhetőségek: Tel: 87/479-412, Tel/Fax: 87/579-004
E-mail: csicsosuli@nivegy-bcs.sulinet.hu

Fenntartó: a Nivegy-völgyi Önkormányzatok (Balatoncsicsó, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon)

Beiskolázási körzete: Balatoncsicsó, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon községek területe

Az intézmény jogállása: Az intézmény önálló jogi személy, felelős vezetője az igazgató. Az igazgatót a fenntartó önkormányzatok képviselőtestületei nevezik ki. A munkáltatói jogokat a polgármesterek véleményének kikérésével Balatoncsicsó polgármestere gyakorolja. Az igazgató az intézmény dolgozói tekintetében önálló munkáltatói jogkörrel rendelkezik.

Alapító szerve: Balatoncsicsó, Óbudavár, Szentjakabfa, Tagyon községek önkormányzatai

Az alapítás időpontja: 1993. márc. 1.

Az alapító-okirat száma: 2./1993 együttes önkormányzati határozat.
Módosítva: 15/1996 /III.8./, 1997.III. 3.és 1/1999. /III.31./ és a 14/2004. (II.3.) együttes önkormányzati határozattal.

Az intézmény alaptevékenysége:

- nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás,
- német nemzetiségi nyelv oktatása,
- napközi otthonos és tanulószobai ellátás,
- iskolások étkeztetése,
- iskolai alkalmazottak étkeztetése,
- intézményi vagyon működtetése,
- logopédiai ellátás,
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása,
- községi (nyilvános) és iskolai könyvtári ellátás.

Az intézmény kiegészítő tevékenysége: az alapellátáson kívül vállalkozói tevékenységet az önkormányzatok előzetes engedélyével folytathat.

Az intézmény gazdálkodási módja: maradványérdekeltségű, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

Az intézmény felügyeleti szerve: Balatoncsicsó község Önkormányzata

Az igazgató neve: Kereszturiné Semetka Judit

Tanulólétszám: 108 fő (2007/2008-es tanév)

Az iskolai tanulócsoportok száma:

- 8 általános iskolai osztály,
- 1 napközis csoport,
- 1 tanulószobai csoport.

Az általános iskolával közös igazgatás alatt működik a **Nivegy- völgyi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**

II.

NEVELÉSI PROGRAM

1. HELYZETELEMZÉS

1.1 Iskolánk és környezete

A Balaton északi oldalán, a Balaton-felvidék Nemzeti Park területén, a dombokkal körülvett Nivegy-völgyben egymástól mindössze 2-3 km-re öt falu fekszik: Balatoncsicsó, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon.

Az írásos emlékek a völgyről a XIII. századból maradtak fenn. A települések töretlen fejlődését a XVI.- XVII. Században a törökök pusztítása vetette vissza. A XVIII. Sz. elejétől, a gazdasági élet fellendülésével egy időben kezdődött meg a német ajkú lakosság betelepítése. Minden település kialakította elemi iskoláját, ahol egy-egy tanító összevont csoportokban oktatta a gyerekeket.

Az 1970-es években a Balatoncsicsón működő gazdakört alakították át iskolává, ahol az öt község alsó tagozatosai tanultak, a felsősök Szentantalfára jártak 1984-ig. A tanácsok egyesítése után Zánka lett a központi település, a Nivegy-völgy öt községének tanulói kívül balatonszepezdi, monoslói és zánkai gyerekek tanultak a Zánkai Úttörőváros területén bérelt épületben 1993-ig.

Az iskolánkat fenntartó önkormányzatok 1992-ben döntöttek egy önálló iskola alapítása mellett, melyhez az 1971-72-ben a helyi tsz dolgozóinak anyagi támogatásával épült irodaépületet vásárolták meg. Így 1993 őszén – az átalakítás után – önálló iskola kezdte megműködését a Nivegy-völgyben.

A lakosság száma az öt községben 911 fő. A szőlőművelés számára kedvező természeti környezet hosszú ideje biztosítja az itt élő emberek megélhetését. Falvaink családjainak döntő része gondozott, kényelmes, kertes családi házakban élnek rendezett anyagi körülmények között. Településeink közül az utóbbi években Szentantalfán és Balatoncsicsón nőtt jelentősen a születések száma, mivel az itt élő nazarénus vallási közösség tagjai több gyermeket vállalnak. A másik három faluban kevés a fiatal család az egyre idősödő lakosság számához képest. Térségünk földrajzi fekvéséből adódóan kevés lehetőség nyílik művelődésre, szórakozásra és egyéb kulturális tevékenységre. Iskolánk így nem csak az oktatás, nevelés feladatait vállalja, hanem a környék kulturális központjává is szeretne válni.

1.2 . Tárgyi feltételek

Intézményünk elhelyezkedése, ideálisnak mondható tanulóink számára, hiszen az épületet gondozott, fákban, bokrokban gazdag, füvesített park veszi körül. Az iskola közelében futballpályából, futópályából, valamint távolugrógödörből álló szabadtéri sportudvar található.

Az intézmény épülete kétszintes, és tartozik hozzá egy tetőtér is. Az alsó szinten tornaszoba, zuhanyzási lehetőséggel ellátott öltözők, sportszertár, technika- és számítástechnika szaktanterem és egy 50 férőhelyes, melegítőkonyhás ebédlő helyezkedik el. A felső szinten az oktatás nyolc tanteremben zajlik. Rendelkezésünkre áll még egy több mint négyezer kötetes könyvtár, valamint a szemléltetőeszközök számára szertár és zeneterem. Rossz idő esetén diákjaink az óráközi szüneteket a zsbongóban tölthetik el, amely rendezvényeink lebonyolítására is alkalmas. Az épület tetőtérében, 2006-ban alakítottunk ki egy 50 férőhelyes diákszállást.

Az iskola felszereltsége, eszközellátottsága jónak mondható. A szaktárgyi szemléltetőeszközökkel rendelkezünk, azokat folyamatosan pótoljuk, cseréljük és bővítjük. Audiovizuális eszköz az előírtaknak megfelelően rendelkezésünkre állnak. Számítástechnika szaktantermünkben hálózatba kapcsolt, internet elérhetőséggel rendelkező számítógépek állnak a tanulók rendelkezésére. A számítógép parkunk felújításra szorul.

A pedagógiai programba foglaltak megvalósítása céljából a következő fejlesztések, beszerzések szükségesek:

- A számítógéppark felújítása,
- korszerű nyelvi labor felszerelése,
- iskolaudvar fejlesztése szabadterei játékokkal, asztalokkal, padokkal,
- új oktatási módszerekhez kapcsolódó eszközök beszerzése (projector, laptop, aktívtábla stb),
- a sportpálya fejlesztése,
- eszköztároló szekrények, irattári polcok beszerzése.

1.3. Személyi feltételek

1.3.1. Dolgozók

Az oktató-nevelőmunka személyi feltételei biztosítottak intézményünkben. A nevelőtestület munkához való viszonya, munkafegyelme és felkészültsége megfelelő. Az átlagéletkor 44 év. A főállású pedagógusok száma 12 fő.

A pedagógusok iskolai végzettsége:

- egyetemet végzett egy pedagógus, aki a logopédusi feladatokat is ellátja,
- tanárképző főiskolát heten végeztek, hárman szakvizsgával rendelkeznek,
- tanítóképző főiskolát hárman végeztek, közülük kettő német nyelv szakoktató,
- gyógypedagógiai főiskolai végzettsége egy nevelőnek van.

Fejlesztési elképzeléseink:

A megváltozott körülmények között az eljövendő nemzedék nevelésében a pedagógus személyisége, tájékozottsága és nyitottsága döntő fontosságú, ezért az alábbi fejlesztéseket kell megvalósítanunk:

- a továbbképzési rendelet értelmében részt veszünk a szakmai továbbképzéseken,
- kompetencia alapú oktatás bevezetéséhez szükséges új módszereket, eszközöket bemutató továbbképzéseken,
- bekapcsolódunk az intézmények közötti munkaközösségek és az iskolaszövetség munkájába, bemutatókon, szakmai tanfolyamokon, felkészítő foglalkozásokon veszünk részt,
- elengedhetetlenül fontosnak tartjuk nevelőink önképzését, szakirodalmi ismereteinek gazdagítását, az ehhez szükséges szakkönyveink bővítését,

A nevelőmunka segítői:

A nevelőtestület munkáját egy iskolatitkár, egy részmunkaidős gondnok , egy autóbusz-vezető és két takarító/ konyhai kisegítő tevékenysége egészíti ki.

1.3.2 Tanulók:

Iskolánk gyermekbázisa stabil, az osztályok létszáma 9-21 fő között mozog, ez ideálisnak mondható.

Tanulólétszámunk az elmúlt években:

1993/94	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01
83	82	89	100	109	105	105	120
2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
114	116	110	104	96	101	108	

A 2007/2008-es tanévben a tanulók 80%-a bejáró, 20%-a lakik helyben.

Iskolánk 8 évfolyamos. Egy összevont napközis csoport működik 1-4. osztályosok részére, felső tagozaton egy tanulószobás csoportot tartunk fenn.

Iskolánk tanulóinak magatartása jónak mondható, csupán néhány gyerek igényel megkülönböztetett figyelmet, törődést.

A diákok szorgalma átlagos, több kiemelkedő, példamutató tanulónk van, de néhány esetben a lustaság, érdektelenség, a szülői odafigyelés hiánya is tapasztalható.

Tanulóink egészségi állapota általában jó, a betegség miatti mulasztás mutatói jóval az országos átlag alatt maradnak.

Fizikai állóképességük megfelelő, teljesítményüket a sokrétű és magas számú sportköri foglalkozásainkkal állandóan javítani, fejleszteni igyekszünk.

Továbbtanulás:

Komoly elvárás velünk szemben, hogy tanulóink továbbépíthető tudáshoz, ismeretanyaghoz jussanak. A kitűnő tanulók száma tanévenként 4-8 fő, a pótvizsgázó gyerekek és a bukások száma 0-2 fő.

Tanulóink több mint 90%-a az általa első helyen megjelölt közép fokú intézményben kezdte meg továbbtanulását. A hiányos visszajelzések alapján is megállapítható, hogy többségük választott iskolájukban is megálta a helyét.

A továbbtanulás mutatói

Év	Osztály- létszám	Gimnázium	Szakközép- iskola	Sz.munkás képző	Szakiskola	Nem tanul tovább
1993/94	15		5	9		1
1994/95	6	1	1	4		
1995/96	7		5	2		
1996/97	8	1	4		2	1*
1997/98	12	1	7	1	2	1*
1998/99	11	2	4	2*	5	
1999/00	11	1	6		4	
2000/01	15	2	4	9		
2001/02	13	4	7	2		
2002/03	13	2	5	6		
2003/04	16	4	9		3	
2004/05	17	3	9		5	
2005/06	15	2	8		5	
2006/07	10	1	6		3	
2007/08	20					

1.4. Az iskola kapcsolatai

1.4.1. Kapcsolat oktatási intézményekkel:

- Nivegy-völgyi Óvoda Szentantalfa
- Balaton-felvidéki Iskolák

1.4.2. Nemzetközi kapcsolat:

- Ramsen, Németország

1.4.3. Szakmai kapcsolatok:

- Megyei Pedagógiai Intézet Veszprém
- Megyei Diáksport Tanács Veszprém
- Nevelési Tanácsadó Balatonfüred

1.4.4. Egyéb kapcsolatok:

- Gyermekjóléti Szolgálat
- Iskola-egészségügyi Szolgálat
- Pomogácsok Ifjúsági és Nemzetiségi Klub Balatoncsicsó
- Gyermekkör Szentantalfa

2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELÉS, OKTATÁS ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, MÓDSZEREI ÉS ELJÁRÁSAI

2.1. Pedagógiai alapelveink

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg** és **testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit, kompetenciáit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint az érdeklődők,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a kistérségben található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle rendezvényeken.

2.2. Nevelési- oktatási céljaink, feladataink, módszereink és eljárásaink

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka **céljait** az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető **feladata**, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselése váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. A kompetenciafejlesztő módszerek, eljárások tudatosítása a tantestületben.
2. A kompetenciafejlesztés tárgyi feltételeinek kialakítása.
3. A kompetenciafejlesztés elemeinek beépítése az iskola tevékenységeibe.
4. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
5. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
6. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
7. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
8. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

9. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
10. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
11. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
12. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
13. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.
- A tudásalapú társadalomban a személyes önmegvalósításhoz, az aktív állampolgári részvételhez, a társadalmi kohézióhoz és a foglalkoztathatósághoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése. (A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.)
- Az általános iskolai tanulmányaik végére a tanulók kulcskompetenciáinak olyan szintre fejlesztése, amelyek megalapozzák a továbbtanulást.
- Az egyéni tanulási kompetenciák fejlesztése
- A nemzetiségi oktatás és nevelés célja nemzetiségi közösséghez való tartozásnak erősítése. A tanulási folyamatban akadályoztatott sajátos nevelési igényű tanulók lemaradásainak csökkentése, az egyéni képességeinek kibontakoztatása, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növelése.

3. NEMZETISÉGI NYELVOKTATÁS ÉS HAGYOMÁNYÁPOLÁS

A Magyarország területén élő német népcsoport több hullámban érkezett mai lakóhelyére. Így Balatoncsicsó (Tschischau) és Szentjakabfa (Jakepfa) községekbe a XVIII. század végén katolikus németeket telepítettek be. a betelepülők magukkal hozták szokásaikat, hagyományaikat, népviseletüket, dalaikat, díszítőművészetüket, amikkel kultúrájuk közvetítőivé váltak.

A második világháború befejezése után kezdődött a német anyanyelv használatának elhalási folyamata. Az anyanyelv használata a családi, rokoni érintkezésre korlátozódott. Az akkori politika következtében a német ajkú lakosság egyre kevésbé használta anyanyelvét, s felnőtt egy olyan nemzedék, amelyik teljesen egynyelvűvé vált, ősei anyanyelvét legfeljebb csak értette.

Az ötvenes évek második felében néhány megyebeli általános iskolában elkezdtek a német nyelvet tanítani, azonban a megfelelő tárgyi és személyi feltételek hiánya miatt ez a nyelvtanulás nem volt eredményes. Jelentős változás a nyelvtanítás területén a rendszerváltoztatás után következett be.

Az 1993-ban induló iskolánkban a helyi németeknek lehetőségük nyílt arra, hogy gyermekeik már első osztálytól kezdve tanulhassák őseik anyanyelvét, hiszen a német nyelv megtanulása és mindenre kiterjedő használata a legfontosabb feltétele a Magyarországon élő német kisebbség fennmaradásának. A nyelv a kultúra fontos része, mely az elődök kultúráját is magában foglalja, s egyben a nemzeti kisebbség értékes örökségét jelenti.

Diákjaink otthonról, a szülői házból német nyelvismeretet nem hoznak magukkal a beiskolázáskor, ezért iskolánk fontos feladata a nyelv megtanítása. Munkánkat nagymértékben segíti, hogy a tanulóinkat beiskolázó óvodában 1998 óta szakképzett óvodapedagógus oktatja játékos formában a német nyelvet a kicsiknek.

Iskolánkban német nemzetiségi nyelvoktatás folyik minden évfolyamon, emelt óraszámban. A nyolc évfolyamon a németórák száma hetente 40 óra, ezeket két tanár tartja, német nyelv oktatására szakosodott tanító, valamint tanári diplomával rendelkeznek, egyikük 2003-ban végezte el a német nemzetiségi kiegészítő szakot. Csoportbontásra az osztályok ideális létszáma miatt egyelőre nincs szükség.

Az iskola jó tárgyi feltételekkel rendelkezik a nemzetiségi nyelvoktatáshoz. A tankönyvek mellett különböző nemzetiségi kiadványok, német nyelvű újságok, hang és képhordozók (CD- ROM-ok, hang- és videokazetták), különböző szemléltető és technikai eszközök állnak a tanulók és tanárok rendelkezésére.

A német nemzetiségi oktatás nem korlátozódik kizárólag a nyelv megtanítására. Feladatunk a nemzetiségi tudat erősítése, a magyarországi, illetve a környékbeli németiség hagyományainak, szokásainak, kultúrájának megismertetése és ápolása. Igyekszünk feleleveníteni a német kisebbség hagyományait, az ünnepkörökkel, a családi élet nevezetes eseményeivel kapcsolatos népszokásokat.

Célul tűztük ki a kisebbség szellemi és tárgyi kultúrájának megismerését **nemzetiségi hagyományőrző szakkör** keretében, melynek tagjai a balatoncsicsói és a szentjakabfai német kisebbségi önkormányzatok

támogatásával a gyűjtött tárgyakból kiállítást rendeztek. A hagyományőrző szakkörös gyerekek iskolai karácsonyi műsor keretében mutatták be a szentjakabfai gyűjtésű Christkindl-játékot, melynek betanításában, s a kellékek, öltözékek elkészítésében idős szentjakabfai asszonyok segítettek, akik gyermekkorukban maguk is többször szerepeltek ebben a szép karácsonyi köszöntőben.

Iskolánkban, 1998-ban nemzetiségi hagyományőrző tánckör alakult, melynek tagjai megismerkedhetnek a Magyarországon élő németek táncaival. Az együttes az utóbbi években több rendezvényen, elsősorban nemzetiségi találkozókra mutatkozott be. A tánckör vezetője – aki jelenleg is aktív néptáncos – video - és hangfelvételek segítségével állítja össze a koreográfiákat.

Zeneiskolánkkal együttműködve 1998-ban harmonika-zenekart hoztunk létre. Zenekarunknak is sok lehetősége adódik a fellépésre, melyekre vezetőjük német népdalokat és népzenei feldolgozásokat tanít be számukra.

Iskolánk pedagógusai aktív szerepet vállalnak a balatoncsicsói nemzetiségi és ifjúsági klub és az évente megrendezésre kerülő Balatoncsicsó-Szentjakabfa Nemzetiségi Találkozó programjainak szervezésében, lebonyolításában.

Nagyon fontosnak tartjuk a német nyelvterületen élőkkel történő kapcsolatteremtést és kapcsolattartást diákcsere, levelezés formájában. Az iskola ausztriai, németországi és svájci partnerkapcsolatokkal rendelkezik, ami a beszédképesség fejlesztésében fontos szerepet játszik.

Tanáraink nyitottak a legújabb tanítási módszerek elsajátítására, foglalkozásaikon szívesen alkalmazzák a tanult módszereket. Megbeszélik tapasztalataikat a tanulók számára tanórán kívüli programokat szerveznek.

- Német nemzetiségi nap,
- Márton-napi lampionos felvonulás,
- karácsonyi vásár,
- német nyelvterületre kirándulás szervezése.

4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Célunk, hogy tanulóink különböző szintű adottságaikkal, eltérő mértékű fejlődésükkel, tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A nevelés **kognitív fejlesztő feladatában** a cél, hogy a tanuló be tudja majd fogadni a fejlődés eredményezte változásokat, tudjon hozzájuk igazodni.

Az értelmi kiművelés területén elvégzendő feladatok:

- Korszerű tudás közvetítése,
- Tanulás tanítása,
- Készségek fejlesztése,
- Általános képességek (emlékezet, figyelem, képzelet) és speciális képességek kialakítása,
- Megismerési vágy fejlesztése,
- A játékszeretet és alkotásvágy fejlesztése.

A nevelés **szociális fejlesztési folyamatában** a cél a szociális helyzetek és minták bemutatásán, átélésének elősegítésén, a példamutatás biztosításán keresztül a tanulók saját szociális értékrendjének. Mintáinak, attitűdjeinek, szokásainak, meggyőződéseinek, ismeretkészletének kialakítása, a szociális képességek, készségek begyakoroltatása.

A nevelés szociális fejlesztő feladatai:

- Szociális viselkedés és kulturális szokások megismertetése és egyéni fejlesztése,
- Együttélés szabályainak megtanulása,
- Különböző népek kultúrájának és szokásainak bemutatása és elfogadása, a különbözőségekkel szembeni helyes viselkedés kialakítása.
- Fejlesztjük a tanulók életpálya-építési és szociális és életviteli kompetenciáit.

Azt az elvet valljuk, hogy egy humánus, demokratikus szellemiségű társadalomban olyan személyiségfejlesztő pedagógiára van szükség, amely biztosítja a gyerekek spontán és rendszeres ismeretszerzésében és életfeladataik megoldásában a közvetlen és szabad aktivitást, az önálló véleményalkotást, külső kényszer nélkül a társadalom erkölcsi normáihoz az igazodást, a közösségben egymás tiszteletben tartását, a termékeny és alkotó együttműködést.

5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet közös érdekek, közös célok, közös értékrend és közösségi érzés/tudat tart össze.

A közösségfejlesztés feladatai a közösségfejlesztést szolgáló ismeretek átadása, készségek és képességek fejlesztése.

A közösségfejlesztés tartalmi területei:

- Társas kapcsolatok fejlesztése,
- Erkölcsi ismeretek, normák közvetítése,
- A közösségi érzés és tudat kialakítása és fejlesztése,
- A társas viselkedés kultúrájának kialakítása és fejlesztése.

Tanórai feladatok:

- az együttműködési készség, a kölcsönös felelősségvállalás fejlesztése,
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének fejlesztése,
- a kultúrált érintkezés és kommunikáció gyakoroltatása,
- a konfliktuskezelési technikák megismertetése és gyakoroltatása,
- alapvető erkölcsi és demokratikus értékek, normák megismertetése és tudatosítása (igazmondás, becsületesség, megbízhatóság, segítőkészség, egymás elfogadása, szolidaritás, tolerancia)

Tanórán kívüli feladatok:

- a különböző játékok, tevékenységek által fejleszteni a közösséget,
- a társas együttélés alapvető szabályainak megismertetése,
- sokoldalú, változatos foglalkozásokkal a közösségi magatartás erősítése,
- a bizalmon és megbecsülésen alapuló pozitív tanuló-nevelő kapcsolat,
- önismeret, önfegyelem fejlesztése,
- a közösség tagjainak együvé tartozását erősítő tevékenységek
- kommunikációs játékok,
- a másokat toleráló magatartás, a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti együttérzés és segítőkészség fejlesztése, hazánkban és más országokban élő népcsoportok értékeinek, hagyományainak megismerése és megbecsülése,
- a magányos gyerekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése, a tanulók felelősségtudatának, önállóságának fejlesztése,
- az önismeret fejlesztése, a reális önértékelés fejlesztése,
- a szociálisan hátrányos helyzetű tanulókkal differenciált foglalkozás,
- a tanulók jogainak megismertetése, érvényesítése, kötelességeik betartásának ellenőrzése,
- a gyerekek kompetenciáiba tartozó közös döntések meghozatala,
- a viselkedéskultúra fejlesztése, a társas együttélés szabályainak gyakorlása,
- a szabályok betartásának illetve megszegésének következményei.

6. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSE

A problematikus vagy nehezen nevelhető gyerek magatartása jelentősen eltér az adott korban megkívánható normáktól, ezért az általánosan használt pedagógiai módszerekkel nem lehet náluk eredményt elérni, ugyanakkor azonban még nem igényelnek különleges elbánást.

Leggyakoribb ismertetőjegyei:

- a gyerek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen alkalmazkodik, nehezen tud beilleszkedni a közösségbe,
- személyiségzavarokkal küzd.

A beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

- minden egyes tanuló magatartásának, viselkedésének figyelemmel kísérése.,
- a tanuló a beilleszkedési zavarának, tanulási és magatartási rendellenességek észlelésekor helyzetértékelés,
- okok feltárása, esetleg a nevelési tanácsadó segítségének kérése,
- kapcsolatteremtés és kapcsolattartás a szülőkkel
- folyamatos konzultáció az osztályban tanító pedagógusokkal és a gyermekvédelmi felelőssel,
- tanítási órákon differenciált eljárások alkalmazása,
- felzárkóztatás korrepetálásokon, egyéni foglalkozás keretében.
- törekedni kell arra, hogy a tanuló minél több sikerélményhez jusson az iskolában.

7. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A tehetség az egyénnek az a veleszületett, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képessége, amelynek birtokában az emberi tevékenység egy bizonyos területén az átlagot messze meghaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség kibontakozását serkenti:

- megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció,
- a tanár attitűdje,
- a bizalom,
- a játékosság,
- az értékelés késleltetése.

A képességfejlesztés, a tehetség felismerése és gondozása az iskolai nevelő-oktató munkában kiemelkedő jelentőségű.

A tehetségek felismerésében és a tehetséggondozásban a szaktanárok szerepe a meghatározó, akik tanórák keretében **differenciált foglalkoztatással**, többletfeladatokkal, emelt szintű tananyag beiktatásával fejlesztik tehetséges diákjaik képességeit, bővíthetik ismereteiket.

A képességfejlesztés, tehetséggondozás módszerei:

- Nívócsoportos oktatás,
- Emelt szintű oktatás
- Szakkörök szervezése
- Tanulmányi és szaktárgyi versenyekre felkészítés
- Iskolai és községi rendezvényekre felkészítés
- Egyéni pályázatok
- Egyéni foglalkozások szervezése
- Nyelvvizsgára felkészítés.

8. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen az osztályfőnököknek, a napközis nevelőnek és az egészségvédő munkacsoport tagjainak feladata.

Kiemelt tennivalónk e téren a megelőzés. A gyerekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, fejlődésükben mutatkozó negatív változásokat időben fel kell tárni és azonnal jelezni a felelősöknek.

A veszélyeztetettség feltárását követően meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, melyeknek elsődleges célja az előidéző okok enyhítése. Az iskolai gyermekvédelem alapvető pedagógiai elvei között legfontosabb a gyermekek személyiségének megismerése. A beszélgetések, az őszinte érdeklődés, a diszkréció, a pedagógiai intuíció, a megértés segítenek a személyiségzavarok leküzdésében.

Munkánkat segíti az egészségvédő munkacsoport által szervezett "Egészségmegőrző Napok", melynek keretén belül gyermekeink megismerkednek az egészséges életvitellel, és felvilágosítást kapnak a rájuk leselkedő veszélyekről.

Az egészségvédő munkacsoport vezetője egyben az ifjúságvédelmi felelős feladatait is ellátja az intézményben.

Az ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása,
- Kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók figyelemmel kísérése az osztályfőnökök együttműködésével, szükség esetén intézkedés,
- A veszélyeztető tényezők feltárása,
- A tanulók személyiségének fejlesztése, a megfelelő életszemlélet kialakítása az osztályfőnök, a többi pedagógus és a szülők együttműködésével.

9. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSA

A tanulási kudarcnak kitett tanulók nem rendelkeznek olyan iskolai alkalmazkodási képességekkel, amely lehetővé tenné számukra, hogy a tervezett szinten és ütemben tanuljanak. A tanulási kudarc mögött nagyon gyakran tanulási zavarok (dyslexia, dysgráfia, dyskalkulia, hiperaktivitás, valamint ezek kevert tünetei) húzódnak meg. Ezek a tanulók osztálytársaikhoz képest lemaradnak mind tudásuk gyarapodása, mind pedig pszichikus fejlődésük terén.

A tanulási kudarc okai lehetnek még:

- A negatív énkép,
- Érdeklődéshiánya,
- Testi és szellemi hiányosságok,
- A kíváncsiság és az ebből fakadó tudásszomj hiánya,
- A gyermek túlzott mértékű szorongása, gátlástalansága,
- Kommunikációs képességek hiánya, gyengesége,
- A tanárral szembeni negatív érzelem,
- A szülők rossz kulturális helyzete,
- Szülői odafigyelés hiánya,
- A szülők elvárásai a gyermeki teljesítményt illetően,
- a társak nem megfelelő viselkedése,
- barátságtalan, bizalmatlan légkör,
- a tanári hatalom nem megfelelő használata,
- a pedagógus beleérező képességének korlátozottsága...

A felzárkóztatást segítő program elemei:

1. A tanulási zavar észlelésekor a pedagógus az igazgatónál kezdeményezi, hogy vegyék fel a kapcsolatot a szakértői és rehabilitációs bizottsággal a tanulási nehézség megállapítása céljából.
2. A tanuló mentesítése az értékelés és minősítés alól a szakértői és rehabilitációs véleményében foglaltak szerint.
3. Tervszerű egyéni fejlesztés a szakértői véleményben foglaltak szerint.
4. A tanuló fejlődésének negyedévenkénti értékelése.
5. A pedagógus segítséget nyújt a szülőnek az otthoni neveléshez.

Az alsó tagozaton az osztálytanítók tanítási órákon, korrepetálásokon kiemelten foglalkoznak a problémás tanulókkal.

Iskolánk logopédusa a tanulóinkat beiskolázó óvodában dyslexiát és dysgráfiát megelőző foglalkozásokat vezet évek óta, amit tovább folytat az 1. és a 2.osztályokba felkerülő, a fent említett problémával, küzdő gyerekekkel. Szükség esetén felsőbb évfolyamokon is igénybe vehető a segítsége.

A felső tagozaton a tanulási kudarcra küszködő tanulóknak a segítése tanítási órákon, tanulószobai és egyéni foglalkozásokon fokozott odafigyeléssel, differenciáltan történik.

Az osztályfőnökök szerepe meghatározó ezen a területen, helyes tanulási módszerek bemutatásával, a társak segítségének megszervezésével, a szülőkkel és az osztályban tanító szaktanárokkal történő rendszeres kapcsolattartással enyhíthetnek a tanulási kudarcnak kitett tanulók helyzetén.

10. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Hátrányos helyzetű a normálisan fejlett gyermek, aki az átlagosnál nehezebb körülmények között él, s különböző környezeti ártalmak gátolják abban, hogy adottságainak megfelelően tanuljon, fejlődjön.

A KT. 121.§ 14. pontja alapján.

Hátrányos helyzetű az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította.

Halmazottan hátrányos helyzetű: akinek szülei a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmazottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Hátrányos helyzetet kiváltó ok lehet:

- a család rossz gazdasági és lakáshelyzete,
- az alacsony egy főre jutó jövedelem,
- a család nem megfelelő életmódja.

A szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célzó tevékenységformák iskolánkban:

- felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások szervezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok,
- mentálhigiénés programok,
- pályaaorientációs tevékenység,
- kirándulások
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről,
- kapcsolattartása szolgáltató intézményekkel,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- pályázatok figyelése, pályázatírás.

11. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK

Az intézményben a nevelő-oktató munkához szükséges kötelező eszközök, felszerelések jegyzékét a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet határozza meg. A rendelet végrehajtására a hatálybalépést követően öt év áll rendelkezésre. A fenntartóknak 2003. december 31-ig módosítaniuk kellett azt az ütemtervet, amelyben meghatározzák a végrehajtás évenkénti ütemezését. (1. melléklet)

Az oktató-nevelő munkát segítő taneszközök meghatározása tantárgyanként kerülnek meghatározásra, oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa.

Taneszközök: tárgyak, eszközök, információhordozók, amelyek a pedagógiai programban előírt tananyag feldolgozásához szükségesek.

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést, valamint a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják (tantermenként egy-egy): írásvetítő, diavetítő, fali vetítővászon, televízió video, kazettás magnetofon, CD lejátszó.

2. Az alsó tagozatos **magyar nyelv és irodalom** tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
 - Kis és nagybetűs nyomtatott ABC. (falikép)
 - Írói arcképsorozat
 - Nyelvtani diasorozat
 - Képek, betűkártyák, szótagkártyák.
 - Mesélnek a századok
 - Hívóképek.
 - Betűkészlet
 - Nyelvtani applikáció 2-3-4.
 - Bábkészlet
 - Írott kis és nagy ABC.
 - Írott és nyomtatott ABC. (falikép)
 - Betűsín.
 - Diafilm:
 - Attila mondája
 - Béka királyfi
 - A didergő király
 - Kinizsi Pál
 - Kacor király
 - Az égig érő paszuly
 - Video:
 - Túskevár I-II.
 - Bence és ...

3. Az alsó tagozatos **matematika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

<ul style="list-style-type: none"> - Űrmértékek (cl, dl, l). - Demonstrációs óra. - Táblai vonalzó. - Táblai körző. - Számok többszöröse - Matematika diasor. 1-3.o 	<ul style="list-style-type: none"> - Számkártyák (1-1000-ig). - Dienes készlet - Színes rudak. - Matematika applikáció - Matematikai mértékek - Játékpénzkészlet.
---	---

- Kéttányéros mérleg és súlysorozat.
 - Geometriai testek
- Törtkorong készlet
 - .
4. Az alsó tagozatos **környezetismeret** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Környezet kísérleti tálca 1-3.o
 - Tereptárgyak
 - Élőlények applikációs készlet
 - Környezetismeret dia 2.o.
 - Állatok applikációs készlet
 - Növények és állatok applikációsk.
 - Faliképek:
 - A mező élete
 - Az erdő élete
 - A mocsár élete
 - Magyarország domborzati térképe.
 - Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
 - Domborított földgömb.
 - Videokazetták:
 - Évszakok
 - Gyöngyvirágtól lombhullásig
 - Vadvízország
 - Kékvércsék
 - Magyar nemzet jelképei (falitabló)
 - Közlekedés szabályai (videofilm).
5. A felső tagozatos **magyar nyelv és irodalom** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Térkép irodalomtörténeti
 - Írói arcképsorozat
 - Magyar értelmező szótár
 - Szinonima szótár
 - Helyesírási tanácsadó szótár
 - Életrajzi lexikon
 - Helyesírási szabályzat és szótár
 - Hanganyag (hangkazetta, CD):
 - Népdalok, népmesék.
 - János vitéz.
 - Versek (Petőfi, Arany).
 - Rege a csodaszarvasról.
 - Népballadák.
 - Arany: A walesi bárdok.
 - Toldi.
 - Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály versei.
 - Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János Jókai Mór művei.
 - Ómagyar Mária - siralom
 - Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Légy jó mindhalálíg (rádiójáték).
 - Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Radnóti Miklós versei.
 - Megzenésített versek.
 - DVD:
 - Magyar népmesék.
 - János vitéz (rajzfilm).
 - A Pál utcai fiúk (film).
 - Magyar mondák: Álmos vezér, A fehér ló mondája, A szentgalleni kaland, Botond, Lehel kürtje, István megkoronázása.
 - Lúdas Matyi (rajzfilm).
 - Egri csillagok (film).
 - Janus Pannonius emlékére.
 - Mátyás könyvtára.
 - Mikszáth : Szent Péter esernyője (film).
 - Petőfi.
 - Egy magyar nábob (film).
 - Kárpáti Zoltán (film).
 - A köszívű ember fiai (film).
 - Légy jó mindhalálíg (film).
 - Móricz élete.
 - Nyugat.
 - A fiatal József Attila.
 - Erőltetett menet (film).
 - Könyv:
 - Népmesegyűjtemények
 - O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
 - Gabnai Katalin: Drámajátékok
 - Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
 - Gárdonyi Géza: Egri csillagok
 - Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
 - Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálíg
 - Falitablók:
 - Hangtan.
 - A teljes hasonulás.
 - Jelentéstan.
 - Szótan.
 - A szófajok.
 - Jelentés.
 - Szerkezet.
 - Mondattan.
 - Magyar nyelvelmékek.
 - Nyelvcsaládok.
 - Egyéb eszközök:
 - Petőfi (diasorozat).
 - Fogalmazás 5. (diasorozat).
 - Arany János: Toldi (diasorozat).
 - Petőfi, Arany, Vörösmarty (diafilm).
 - A főnév (oktatócsomag).

- Móricz Zsigmond: Hét krajcár (diafilm)
- Ady és a nyugatosok, József Attila (diafilm).

6. A **történelem** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Falitérkép:
 - Ószövetség
 - Újszövetség
 - Az ókori Kelet.
 - Az ókori Görögország.
 - A Római Birodalom
 - A Római Birodalom gazdasága
 - Róma
 - A Föld népei a XIV-XV. században.
 - A Föld népei a XVI-XVIII. században.
 - Európa a népvándorláskor
 - Európa 1000 körül
 - Európa a XVI. század végén
 - Európa a XVIII. Század végén
 - Európa az I. világháború idején.
 - A trianoni béke
 - Európa a két világháború között
 - Európa a II. világháború idején.
 - A megosztott Európa
 - Az EU
 - A magyar népvándorlás és a honfoglalás.
 - Magyarország Szent István idején
 - Magyarország a Hunyadi-korban.
 - Magyarország a XVIII. században
 - Az Osztrák - Magyar Monarchia
- Videokazetta:
 - Az 1848/49-es szabadságharc.
 - Veszprém megye
 - Az ókori Kelet I.
 - Az ókori Hellász I.
 - Az ókori Hellász II.
 - Középkor
 - Alattvalók és királyok.
 - Magyar évszázadok X-XV.
 - Ötvenezer éves kortárs.
 - Sacra Corona
 - Történelem 5.osztály I.
 - Történelem 5.osztály II.
 - Honfoglalás
 - Pusztaszer üzenete
 - Jézus élete
 - Soá napja
 - István a király
 - Mondák a magyar történelemből
- Egyéb:
 - Térképfóliák
 - A magyar államcímer története (falikép).
 - Magyar történeti áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép).
 - Applikáció 6. osztályos történelem tanításához.

7. A **német** nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Tematikus képek.
- Szóképek
- Hangkazetta:
 - Búderchen komm tanz mit mir (hangkazetta, daloskönyv).
 - Schulbus I.
 - Ping Pong I.,II,III
 - Deutschmobil I, II,III
 - Unsere Feste (daloskönyv)
- Falitabló:
 - Gyenge ige ragozása
 - A névelő
- Erős ige ragozása
- Időbeli, módbeli segédigék
- Az előjárósó
- A melléknév ragozása
- A személyes névmás ragozása
- A főnév ragozása
- Az új helyesírás
- A szóképzés
- Németország története
- Németország (falitérkép).

8. A felső tagozatos **matematika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző
- Táblai vonalzó 45⁰-os
- Táblai vonalzó 60⁰-os f
- Táblai szögmérő
- Méterrúd fából
- Kétkaros mérleg és súlysorozat.
- Területszámítások (falikép).
- Kocka, téglatest (testek).
- Űrmérték sorozat.
- Szétszedhető dm³
- Négyszögek, kerülete, területe (falikép).
- Műanyag henger.
- Műanyag kúp.
- Műanyag gúla.
- Műanyag hatszög alapú hasáb.
- Műanyag ötszög alapú hasáb.
- Demonstrációs törtkészet

9. Az **informatika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pentium típusú számítógép (15 db).
- Monitor (SVGA) (15 db).
- Billentyűzet (15 db).
- Egér (15 db).
- CD meghajtó 40x (3 db)
- Hangkártya + hangfal (3 db).
- Modem MR 56 SVS-EX 2 (1 db).
- Tintasugaras nyomtató (1 db).
- Falitablók:
 - A számítógép belső felépítése (IBM - 02)
 - Az input-output eszközök csatlakoztatása
 - A billentyűzet.
- Alapvető programok:
 - WINDOWS 98 vagy XP.
 - OFFICE 97 vagy 2003.
 - Szoftver az INTERNET hálózatban való működtetéséhez.

10. A **természetismeret** és a **földrajz** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Diafilmsorozat:
 - Afrika
 - Amerika
 - Ázsia
 - Európa
 - Szovjetunió
 - Csillagászat
- Transzparens:
 - Kontinensek
 - Csillagászat
 - Európa
 - A Föld fokhálózata
 - Magyarország
- Kőzetgyűjtemény.
- 5-8. osztályos táblai vaktérkép-sorozat.
- Iránytű (10 db).
- Földgömb
- Falikép: a naprendszer
- Térképek:
 - Felszíni formák
 - Magyarország domborzata
 - Magyarország közigazgatási
 - ÉNY- Mo. közíg.
 - A Kárpát-medence domborzata
 - Németország domborzata
- Európa domborzata és vizei
- Európa országai
- Közép Európa
- Észak-Európa
- A Föld domborzata
- A Föld népsűrűsége
- A Föld politikai
- Afrika domborzata
- Afrika gazdasága
- Észak-Amerika, domborzata
- Dél-Amerika domborzata
- Közép és D-Am. Domb.
- Usa domborzata
- É-Ázsia domborzata
- D-Ázsia domborzata

11. A **fizika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök.

- Írásvetítőfólia-sorozat (fizika 6-8. osztály).
- Mágneses rúdpár fatokban.
- Táblai mágnes 25 mm-es.
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat).
- SI mértéktáblázat (falikép).
- A naprendszer (tábló).
- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz 10 db).
- Mikolacső
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz 10 db).
- Rugós erőmérő .
- Kétkarú emelő .
- Karos mérleg, súlysorozattal .
- Hőmérő.
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet (1 db).
- Áramátalakító (1 db).
- Csengőmodell
- Csiga
- Fajsúly sorozat
- Mágneskészlet
- Ebonitrúd
- Eletroszkóp

- Patkómágnes
- Mágneses henger
- Tarka-barka fizika CD
- Csengőreduktor (1 db).
- Elektromotor és generátor (4 db).
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet) (1 db).
- Mérőműszer (Voltax) .
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására .
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára
- Videokazetta:.

12. A **biológia** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Bonckészle
- Mókus modell
- Sün modell
- Szem modell
- Diapozitívek
 - Élet az erdőben
 - Mezők, vizek
 - Élővilág 7.
 - Környezetismeret 4-5.
 - Biológia 7-8.
- Dobozos készítmények:
 - A mag terjedése
 - Módosult levelek
 - Módosult szárak
 - Rák tagolt váza
 - Madár szárnya
 - Cukorrépa feldolgozása
- Emberi torzó modell
- Lomblevél keresztmetszet
- Emberi bőr modell
- Koponya.
- Emberi csontváz.
- Virágmodell
- Folyadékos készítmények:
 - Galamb
 - Patkány belső
- Videók:
 - Belső világunk I-III.
 - Belső világunk IV-VI.
 - Az Aids ABC-je
 - Te és a szíved
 - Őszintén a felnőtté válásról
 - Családmesék II.
 - A sejt és a bőr
 - Trópusi esőerdő
 - A tengerpart ökológiája
 - Hormonok és az agy
 - A barnamedve
 - Szép mosoly
 - Életközösségek 2-4.
 - A trópusi esőerdő
 - Ázsiai kalandok
 - Ausztrália csodái
 - A piramis titkai
 - Balaton expedíció
 - Kalandozás a tengeren
- Transzparenszek:
 - Állatok
 - Ember
- Optikart
- Érzékszervek fólia

13. A **kémia** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső
- Főzőpohár
- Óraüveg
- Borszeszégő
- Kémcsőfogó
- Vasháromláb
- Kalotta molekulamodell (1 garnitúra).
- Pálcika modell (1 garnitúra).
- Falitáblák:
 - Periodusos rendszer
- Videokazetták:
 - Kémia I
 - Kémia II.
 - Kémia III.
- Írásvetítő transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához (1 db).

14. Az **ének-zene** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán 5-8.osztály
- CD
 - Barokk
 - Bécsi klasszikusok
 - Romantika I-II.
- Középkor és reneszánsz
- Késő romantika
- Magyar zene századai
- Klasszikusok
- Kodály öröksége
- Kiskarácsony
- Mennyből az angyal
- Magyar szinfónikus zene

- Gershwin
- Strauss: Don Juan
- Brahm: Piano conc.
- Csajkovszkij: Rómeo és Júlia
- Dvorák: Új világ
- Händel: Vízzené
- Mozart: Requiem
- Verdi: Traviata

- Vivaldi: Négy évszak
- Milleneumi óda
- Filharmóniák

Video

- Tánc típusok.
- Jeles napok népszokásai.
- Ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök.

15. A felső tagozatos **rajz** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Műanyag, átlátszó hengerek, gúlákat.
- Képsík rendszer a vetületi ábrázoláshoz.
- Táblai körző (fém hegyű).
- 60°-os táblai vonalzó.
- 45°-os táblai vonalzó.
- 100 cm-es táblai vonalzó.
- Táblai szögmérő.
- Műanyag, átlátszó kocka, téglák.
- Demonstrációs testek (fa).
- Diapozitívek:
 - Műalkotások elemzése 1_200
 - Magyar népművészet 1-50
- Videofilmek:
 - Örökség I.
 - Örökség II.
 - A román stílus
 - A gótika

16. A felső tagozatos **technika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Fareszelő lapos 25x200 (15db).
- Fareszelő gömbölyű 10x200 (15 db).
- Fareszelő félgömbölyű 25x200 (15 db).
- Vasreszelő lapos 25x200 (15 db).
- Vasreszelő gömbölyű 10x200 (15 db).
- Vasreszelő félgömbölyű 25x200 (15 db).
- Laposfogó (10 db).
- Kalapács 15-20 dekás (15 db).
- Csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó (15-15 db).
- Fafűrész (illesztő), vassfűrész (15-15 db).
- Lyukfűrész (10 db).
- Kézi fúró (amerikáner) (4 db).
- Lemezvágo olló (10 db).
- Szövőkeret (19 db)
- Szövőszék álló (1 db).
- Bőrlyukasztó (15db).
- Asztali fúrógép (állványos) (1 db).
- Asztali körfűrész (1 db).
- Fúrógép elektromos (1 db)
- Metszőolló (10 db).
- Schnitser (20db).
- Fazék 15-20 l-es (2 db).

17. A **testnevelés** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ugródomb (1 db).
- Magasugró állvány (1 pár).
- Magasugróléc (1 db).
- Kislabda (10 db).
- Súlygolyó 3 kg (1 db).
- Súlygolyó 4 kg (1 db).
- Tornaszekrény (1 db).
- Gyűrű (1 db).
- Dobbantó (1 db).
- Tornaszámoly (6 db).
- Medicinlabdák (10 db).
- Ugrókötél (20 db).
- Mászókötél (2 db).
- Kosárlabda (15 db).
- Kézilabda (15 db).
- Focilabda (15 db).
- Karika (20 db).
- Jelzőszalagok (10 db).
- Tornaszőnyeg (4 db).
- Bordásfal (10 db).
- Mérőszalag (1 db).
- Labdapumpa (1 db)

12. SZÜLŐ, TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, KAPCSOLATUK TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója alkalmanként az iskolagyűlésen valamint az iskolaújságon keresztül,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel vagy a nevelőtestülettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) **Családlátogatás.**

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) **Szülői értekezlet.**

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A fogadó órákat minden pedagógus a szülővel történő egyeztetés után maga határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával vagy a nevelőtestületével.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
kirándulásokon, táborozásokon szülői segítség igénybevétele,
közös bál szervezése,
farsangi mulatságon szülői segítség igénybevétele,
iskolai rendezvényeken a szülők részvétele.

13. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM

13.1. Környezeti nevelési program

13.1.1. Környezeti nevelés célja, feladatai, fejlesztési követelmények

A környezeti nevelés célja:

A tanulók környezettudatos magatartásának elősegítése, életvitelének kialakítása annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítse az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Ennek érdekében segíteni kell a tanulóknál a következők kialakulását, fejlesztését:

- Nyitott, önálló személyiséggé válást
- Összefüggések megértését, holisztikus szemlélet kialakulását
- Az élet tiszteletét, az értékek védelmét
- Konfliktusok, problémák kezelését
- Együttműködési stratégiák megismerését
- A sokféleség értéként való elfogadását
- Empátia, tolerancia fejlesztést
- Egészséges életmód igényét
- Globális gondolkodásmódot
- A munka, a kiemelkedő teljesítmény megbecsülését
- Cselekvési kultúrát
- Helyes fogyasztói szokásokat

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk.

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert.

Kiemelt fejlesztési követelmények:

- A környezetkárosító szennyező anyagok megismerése.
- A környezettel szembeni személyes felelősség kialakítása.
- A természet szépségeinek, értékeinek, harmóniájának megbecsülése.
- A környezeti gondolkodás fejlesztése helyi, országos, kontinentális és globális példákkal.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés válják meghatározóvá.
- Szerezzenek tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén .

A környezeti nevelés tartalmi elemei, fejlesztési követelményei nem önállóan találhatóak a helyi tantervben, hanem szinte minden tantárgyban megtalálható a belépő tevékenységek vagy a fejlesztési követelmények között.

Rövid távú célok, feladatok és sikerkritériumok

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: - átdolgozott tanmenetek; - több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; - változatosabb tanítási, tanulássegítési környezeti nevelési módszerek.

Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projekt kidolgozása (pl. „Belefutunk a hulladékba!”, „Egy pohár víz”, „Védeni kell!”).	A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben, a gyerekek örömmel készülnek a következő projektre.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiséggel, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Tisztasági őrjárat szervezése (diákönkormányzat). A helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javul az iskola tisztasága. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb a csomagolási hulladék a szemetekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villanyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok. Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő összeg.

13.1.2. A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Nem hagyományos tanórai keretben

A tanév során egy csoport erdei iskolában tölt egy hetet, vagy intézmény- és múzeumlátogatásokat szervez. Az itt folyó munka a tanév szerves része. Az erdei iskolában a munka meghatározott, speciális órarend szerint folyik.

Tanórán kívüli programok:

A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Herman Ottó Verseny).

Évente rendezünk Egészségmegőrző Hetet, amelynek témája és helyszíne évről-évre változik. Az egész iskola részvételével diákjaink megismerik a közvetlen környezetüket (természeti és épített), hagyományainkat, értékeinket.

13.1.3. Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együtt működést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok: Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Diákok: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.

Tanárok és diákok: A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában az erdei iskolának, az Egészségmegőrző Hétnek. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat lehet.

Tanárok és szülők: Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront.

Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. Ezek felkutatása és beszerzése az iskolai gondok feladata.

Iskolán kívüli együttműködés

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Iskolai tanulmányai során, minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie. Az adott intézménnyel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja.

Hivatalos szervek: A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

13.1.4. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk elérni.

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
- játékok;
- modellezés;
- projekt módszer;
- terep gyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;

13.1.5. Hagyományos tanórai foglalkozások

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési és egészségnevelési lehetőségei:

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes; igényeljük, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás);
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

Általános iskola- alsó tagozat

A tanulók

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola – felső tagozat.

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- tudjanak disputát folytatni.

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;

Történelem

A tanulók

- értsek és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsek meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Német nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit; - ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudata fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképesége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;

- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák;
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni;
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk.

A tanulóknak

- alakítsuk ki azt a szemléletet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek;
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban;
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;

- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Tánc és dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel;
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtüz stb.);
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok bővülnek, e tennivalók körül is egyre több a bizonytalanság. Az osztályfőnök személyisége, és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságképet.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

13.2. Egészségnevelési program

Egészségnevelés célja: A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése. A pozitív beállítódásnak, magatartásnak és szokásoknak a kialakítása.

Fejlesztés kiemelt területei:

- Ismeretek közvetítése az egészség megőrzése érdekében.
- Olyan szokások kialakítása, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.
- A tanulók legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan a helyes döntések meghozatalára, egészséges életvitel kialakítására.
- A pedagógusok fejlesszék a sérült és fogyatékos embertársak iránti segítő magatartást.

- Ismertessék meg a környezet leggyakoribb egészséget és testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülésének módját.
- Nyújtsanak segítséget a káros szokások kialakulásának megelőzésében.
- Az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést.
- Az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatása.
- Érzelmi intelligencia elmélyítése, gazdagítása.
- A nemzedékek közötti és a kortárs kapcsolatok elmélyítése.
- A mindennapi életvitellel kapcsolatos praktikus tudás nyújtása.

13.2.1. Egészséges életmódra nevelési program

A program célja: A gyakorlatban is alkalmazható egészségvédő ismeretek, készségek és képességek kialakítása a gyerekeknél. A megszerzett értékek gyerekek általi átsugárzása a szűkebb környezet, a család felé.

Az iskolai életet, az egészséget elősegítő szemlélet és környezet jellemezze.

Kiemelt fejlesztési követelmények:

1. Egészséges táplálkozásra nevelés

- Korszerű táplálkozástechika megismertetése
- A táplálkozás napi és évszakos megismertetése
- Megfelelő étkezési szokások kialakítása
- Különböző csoportok eltérő táplálkozási sajátosságai

2. Egészséges mozgásfejlődés

- Rendszeres testmozgás, testedzés jelentőségének felismertetése
- A sportolás életszükségletté tétele
- A mozgás esztétikuma
- Erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése

3. Higiénés magatartásra nevelés

- Személyi higiénére nevelés
- A tisztaság iránti tartós igény kialakítása
- Környezet higiénére való nevelés

4. A személyiség karbantartása:

- A lelki egészség megóvására nevelés
- Folyamatos, reális önismeretre való nevelés

- Szorongás és feszültségoldó technikák megismertetése
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása

5. Személyek közötti viszonyok karbantartása

- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése
- Problémamegoldó, konfliktuskezelő, kommunikációs-képesség fejlesztése
- Döntéshozatali képesség fejlesztése

6. Családi életre, társsá, szülővé nevelés

- Nemi szerepvállalásra való felkészítés
- Szerelem és szex helye az életünkben
- Családtervezésre, gyermeknevelésre való felkészítés

7. Függőséghez vezető szokások megelőzése

- A függőséghez vezető veszélyhelyzetek felismerése
- Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés

8. Balesetek megelőzése, betegségek elkerülése, az egészség megóvása

- Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelésük.
- A szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése

Az alkalmazott módszerek:

Az ismeretbővítés koncentrikusan történik, évről évre azonos témakörökben, egyre tágabban megközelítve. A legnagyobb hangsúly, a személyiségfejlesztés módszerén alapuló pozitív gondolkodásra épített motiváláson van.

A módszer választás szempontjai

- Az életkornak megfelelő legyen.
- Pozitív szemléletet adjon.
- Főleg a természetben valósuljon meg.
- Tevékenységközpontú és életszerű legyen, a valós problémák megoldására irányuljon, a problémaorientáltság jellemezze.
- A személyes megtapasztaláson keresztül hasson.
- Sok játékos elemet tartalmazzon.
- Örömteli, motiváló, élményközpontú legyen.
- Együttműködésre épüljön.

Az egészségnevelés tanórai lehetőségei

A környezeti nevelésnek leírtak kiegészítés az egészségnevelésre vonatkozóan.

Tanóra keretben külön órakeret biztosítása nélkül

1. Osztályfőnöki tanterv (5-8. osztály): évi 10 óra

- konfliktuskezelés és kommunikáció
- drogprevenció
- testmozgás
- egészséges táplálkozás
- szenvedélybetegségek megelőzése
- önismeret
- serdülőkor testi-lelki sajátosságai

2. Egészségtan tanterv (6. és 8. osztály): évi 18 óra

- a táplálkozás
- a mozgás
- az emberi szexualitás
- családi élet és kapcsolatok
- környezetvédelem
- a biztonság megőrzése

Tanórán kívüli lehetőségek:

- tanulmányi kirándulások, túrák,
- Föld Napja,
- Egészségmegőrző Hét,
- erdei iskola,
- tanulmányi séták,
- nyári táborok

13.2.2. Rendszeres egészségügyi felügyelet és eljárás rendje

A közoktatási törvény 41 § 5. bekezdése értelmében:

" a tankötelezettség végéig az általános iskolába járó tanuló évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és belgyógyászati vizsgálatokon vegyen részt"
(26/1997 NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról)

Az iskolaorvos feladatai:

- A gyerekek, tanulók időszakos egészségi állapotának szűrése, követése
 - az iskolai tanulók időszakos vizsgálata kétévenként :
1,3,5,7. osztály, védőoltások előtt
 - a krónikus betegek fokozott ellenőrzése, kiemelt gondozása szakrendelések segítségével

- orvosi vélemény beteg gyerekek egészséges gyerekekkel együtt történő integrált oktatására- adatközlés a TKVRB felé történő vizsgálatokhoz
- üdülés, táborozás előtti orvosi vizsgálatok elvégzése
- Alkalmassági vizsgálatok elvégzése
 - gyógytestneveléssel, testneveléssel, sporttal kapcsolatos iskola-egészségügyi feladatok ellátása
- Közegészségügyi és járványügyi feladatok
 - az iskola életkorhoz kötött és a kampányoltások elvégzése, dokumentálása
 - járványügyi előírások betartásának ellenőrzése, intézkedések elrendelése, a megtett intézkedésekről az ÁNTSZ értesítése
 - az iskolában folyó étkeztetés ellenőrzése
- Elsősegélynyújtás
 - az iskolai balesetek, sérülések, akut megbetegedések elsődleges ellátása
 - egyéb intézménybe irányítása
- Részvétel az iskola egészségnevelő tevékenységében
 - részvétel az egészséges életmódra nevelésben
 - egészségügyi információk közlése a szülőkkel, pedagógusokkal
- Környezet egészségügyi feladatok
 - az intézményi környezet ellenőrzése, hiányosságának észlelése, intézkedések megtétele
 - a tanulók gyakorlati oktatásával kapcsolatos munkahelyi körülmények figyelemmel kísérése
- Az ellátott gyerekekről, tanulókról
 - nyilvántartás vezetése
 - külön jogszabályok szerinti jelentések elkészítése

A körzeti védőnő önállóan végzendő feladatai

- Alapszűrések végzése
 - testi fejlődés szűrése: súly, magasság, mellkőrfogat
 - pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés
 - érzékszervek működése: látásélesség, színlátás, hallás
 - mozgásszervek szűrése: lúdtalp, gerinc elváltozások
 - vérnyomásmérés
- A gyerekek
 - személyi higiéniájának ellenőrzése

- testi, szellemi fejlődésük ellenőrzése, regisztrálása
- Elsősegélynyújtás
- Az orvosi vizsgálatok előkészítése
- A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése
- A krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése
- Részvétel az egészségtan oktatásában
 - egészségügyi alapismeretek: személyi higiéné, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás
 - szülői szerep, csecsemőgondozás
 - szenvedélybetegségek megelőzése
 - étrend óra 5.oszt. (3 óra)
- Részvétel az ellenőrzésben
 - testnevelés, gyógytestnevelés
 - technika órák, iskolai helységek és környezet
 - étkeztetés higiénája
- Kapcsolattartás a szülőkkel
 - szülői értekezlet
 - családlátogatás
- Dokumentáció vezetése
 - egészségügyi törzslapok
 - védőoltások
 - szakorvosi beutalások
 - veszélyeztetettek nyilvántartása
- A 8. osztályos tanulók szervezett tüdőszűrésen vesznek részt

Az iskolafogászatot ellátó fogorvos feladatai

- Egyéni és csoportos fogászati ellátás
- A csoportos és egyéni kezelések tervezése, szervezése
- Évente két alkalommal elvégzi a szükséges egyéni és csoportos vizsgálatokat, kezeléseket.
- Szükség szerint a kezelésre szorulókat visszarendeli.
- Szakellátásra irányítja a rászorulókat (fogszabályzás, szájsebészet)
- Évenkénti látogatás az iskolában, rendszeres kapcsolattartás az iskolaigazgatóval
- Iskolafogászati névsorokat kér az intézménytől évente, aktuális tájékoztató nyomtatványokat küld az iskolának
- Kiemelt gondozásban részesíti a veszélyeztetett tanulókat az iskolaorvossal, körzeti védőnővel együttműködve

- Szervezi és irányítja a komplex fogászati megelőző programot

Szűrés az iskola-egészségügyi ellátásban 6-14 éves kor között

A szűrővizsgálatok időpontjai:

- 1. osztály - október, november
- 3. osztály - november, december
- 5. osztály - december, február
- 7. osztály - január, március
- 8. osztály - február

A szűrővizsgálatok tartalma általában

A testi fejlődés mérése: testmagasság, testtömeg (értékelés a fejlődési standardok alapján)

Az elhízás megítélése: testmagasság /testtömeg

A mozgásszervek vizsgálata:

- statikai lábbetegségek
- tartási rendellenességek
- scoliosis
- degeneratív betegségek kiszűrése

A vérnyomás ellenőrzése.

A fogbetegségek szűrése.

A visus vizsgálata

A hallás vizsgálata audiométerrel

A nemi fejlődés megítélése (Tanner-féle beosztás)

Az egész tanévben végzendő feladatok

- szakrendelésre irányítottak leleteinek ellenőrzése
- a testnevelők által végzett fitességi vizsgálatok segítése
- sport alkalmassági vizsgálatok végzése
- életmódbeli rizikótényezők feltárása
- egészségnevelő, egészségvédelmi, felvilágosító előadások tartása
- személyi és környezet higiénés vizsgálatok végzése

13.2.3. A mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló program

A program célja: A gyerekek egyéni életébe épüljön be a mozgásigény. A rendszeres mozgás, a szabadidőspont váljék életszükségletté. A jobb közérzet, az egészség, a fizikai és a pszichikai teljesítőképesség megszerzése, megtartása és fokozása.

A mindennapi egészségfejlesztő hatékonyságú testmozgásprogram lényege, hogy azokon a napokon, amikor nincs testnevelésóra, a testnevelő szaktudásán alapuló, egyéb testmozgásban kell részt venni minden gyereknek, így a testnevelésórák és az egyéb testmozgási alkalmak összessége jelenti a mindennapi egészségfejlesztő testmozgásprogramot.

A teljesítendő egészség szempontok:

1. minden gyerek minden nap vegyen részt testmozgásban (órarendbe vagy napirendbe iktatva ;
2. minden alkalommal történjen meg a megfelelő keringési és légző rendszeri terhelés;
3. minden alkalom örömet, sikerélményt, játékot, lazulást, stresszoldást biztosítson a gyerekeknek, köztük az eltérő adottságúaknak is;
4. minden testnevelés órán legyen gimnasztika, benne légzőtorna és biomechanikailag helyes testtartás kialakítását, fenntartását szolgáló, speciális tartásjavító torna;
5. szabadidős sportok alkalmazása.

A testedzés fejlesztési követelményei:

- Fejlessze a pszichológiai és a szociális fejlődést.
- Könnyítse meg a feszültségek feloldását.
- Tartsa karban az emberi testet.
- Váljon a napi életvitel elhagyhatatlan elemévé.
- Formálja, fejlessze a személyiséget.
- A mozgásigény kielégítése.
- A mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék fejlesztése.
- A koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása.
- Gyorsítsa a reagálást a külső változásokra.
- Tegye élménnyé a szabadidőt.

A testnevelés és a sport követelményeit úgy kell kialakítani, hogy ne okozzanak hátrányos megkülönböztetést. Az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő tanuló is érezze: tiszteletben tartják személyiségét, segítik hiányosságainak felszámolását, értékelik igyekezetét, fejlődését.

A tanulóknál el kell érni, hogy a testnevelés és sport egészségügyi, prevenciós értékeit magukénak érezzék, és a rendszeres fizikai aktivitás életmódjuk részévé váljon.

A kötelező testnevelési órán nyújtott tanulási teljesítmény értékelése a tanulók testi felépítésének, képességeinek figyelembevételével történjék. Az értékelés, az osztályzás építő jellegű legyen. A sikerélmény biztosítása elengedhetetlen a sport, a mozgás megszerettetésében. Az intézményből kikerülve válják mindennapi igénnyé a mozgás, a testedzés.

A mindennapi testedzéshez szükséges időkeretet a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtartásához rendelkezésre álló időkeret terhére kell megteremteni, melynek kiemelt célja:

- A tanulók személyiségének fejlesztése, a testkultúras ismeretek, jártasságok, készségek bővítése, illetve fejlesztése, a testedzésben és a sportolásban rejlő nevelési lehetőségek kiaknázása;
- A rendszeres sportolási, versenyzési igények felkeltése és kielégítésének elősegítése.

Kötelező testnevelési órák:

A mindennapi testedzés feladatainak ellátása érdekében az 1-4. osztályokban a heti testnevelési órák száma 3, az 5-8. osztályokban a heti kötelező óraszámot szintén háromra emeltük a választható órakeret terhére.

Tanórán kívüli foglalkozások:

A tanórán kívüli foglalkozások közül azokat részesítjük előnyben,

- amelyek a testnevelés és sport műveltségterület általános és részletes fejlesztési követelményeinek teljesítését – a tanórán elsajátított ismeretek bővítését- és a hozzájuk kapcsolódó jártasságok, készségek és képességek fejlesztését segítik elő.
- Amelyek biztosítják a tanulók egészségének megőrzését, megszilárdítását, egészséges testi fejlődését.
- Amelyek biztosítják a mozgás, a játék, a testedzés népszerűsítését, az önfeledt szórakozást.
- Amelyek ellensúlyozzák a tanulással járó szellemi terhelést.
- Amelyek a szabadban végezhetők.

Ezek a foglalkozási formák lehetnek:

- sportszakkörök,
- játékos testmozgások,
- esetenként úszás vagy gyalogtúra,
- téli időszakban szabadtéri sportfoglalkozások,
- kerékpározás.

Sportköri foglalkozások heti 8 órában állnak a gyerekek rendelkezésére. Játékos testmozgás napi 45 perc biztosított az alsó tagozatos tanulók részére.

III.

HELYI TANTERV

1. TANTÁRGYAINK ÉS ÓRASZÁMAINK

A tantárgyi kerettantervek a Nemzeti Alaptanterv és a közoktatási törvény figyelembe vételével, tantárgyakra és tantárgyi modulokra lebontva fogalmazzák meg a tanítandó ismeretek tartalmát.

A **német nemzetiségi nyelvet** nyolc évfolyamon heti 40 órában tanítjuk.

Az iskolában **nem szakrendszerű oktatás** folyik az 5-6. évfolyamon (alapozó szakasz).

a Kt. 128 § (19) bekezdése alapján, a 2008/2009- 2010/2011. tanévekben a kötelező óraszám húsz százalékában (heti négy és fél órában)

2008/2009. tanév 5.osztály heti 4,5 óra

2009/2010. és 2010/2011. tanév 5.osztály heti 4,5 óra

6.osztály heti 4,5 óra

- a 2011/2012 tanévtől a tanítási időkeret huszonöt százalékában (5. és 6. osztályban is heti hét órában)

Az **alsó tagozaton** a második és a harmadik osztályokban a **testnevelés** órák számát a választható órakeretből egészítettük ki.

A fennmaradó osztályonkénti két órát a délutáni foglalkozások keretéből és a napközis játék órákkal egészítettük ki.

A **felső tagozaton** a **testnevelés** órák számát 2,5 órától 3 órára emeltük a választható órakeret terhére.

A tantárgyi modulok közül

➤ a **tánc és dráma** modult összevontuk a magyar irodalom tantárggyal, óraszámát ott jelenik meg. Az 5. és 6. évfolyamok tananyagát és óraszámát egy tanítási évre, 5. osztályra csoportosítottuk.

➤ a **hon és népismeret** modult a történelem tantárggyal összevontan tanítjuk, óraszámát ott jelenik meg. A tananyagát a 6. osztályra csoportosítottuk.

➤ az **informatika** modul óraszámát heti 0,5-ről heti 1 órára emeltük, önálló tantárgyként tanítjuk a 6. osztályban.

➤ az **etika** modult a történelem tantárggyal összevontan tanítjuk, óraszámát ott jelenik meg.

➤ a **médiaismeret** modult a magyar irodalom tantárggyal összevontan tanítjuk, az óraszámát a 8.osztályban jelenik meg.

➤ az **egészségtan** modult a 6. évfolyamon a természetismerettel vontuk össze és heti 0,5 órában tanítjuk.

A NAT műveltségterületeinek tantárgyakká alakítása

Műveltségi terület	Tantárgy	Integráció
Magyar nyelv és irodalom	Magyar 1-4.o. Magyar nyelv Magyar irodalom 5-8.o.	Tánc és dráma 5.o. Média 8.o.
Élő idegen nyelv	Német nyelv 1-8.o.	
Matematika	Matematika 1-8.o.	
Ember és társadalom	Történelem és állampolg.ism.Etika 7.o. 5-8.o.	Hon és népism.6.o
Földünk és környezetünk	Földrajz 7-8.o.	
Ember és természet 6.o.	Természetism. Biológia 7-8.o. Fizika 7-8.o. Kémia 7-8.o.	2-6.o. Egészségtan
Művészetek	Ének 1-8.o. Rajz 1-8.o.	
Informatika	Számítástechnika 6-8.o.	
Életv. és gyak.ism.	Technika 1-8.o. Osztályfőnöki 5-8.o.	
Testnevelés és sport	Testnevelés 1-8.o.	

Az 1-4. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszám

Tantárgy/évfolyam	1. o.	2.o.	3.o.	4.o.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	8
Nemzetiségi német nyelv	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4
Természetismeret	-	1	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport	3	2+1	2+1	3
Kötelező óraszám:	22	22+1	22+1	25

Az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszámja

Tantárgy/évfolyam	5.o.	6.o.	7.o.	8.o
Magyar nyelv és irodalom	4+1 tánc és dráma	4	4	3,5+0,5 média
Történelem	2	2+ 0,5 hon és népis	2+0,5 etika	2
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4
Fizika	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Biológia	-	-	1,5	1,5
Természetismeret	2	2+0,5 egészségtan	-	-
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének	1	1	1	0,5
Rajz	1	1	0,5	1
Technika	1	1	0,5	1
Informatika	-	-	1	1
Testnevelés	3	2+1	2+1	2+1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Modulok				
Informatika	-	1	-	-
Kötött óraszám összesen:	25	25+1	27,5+1	27,5+1

2. A NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁS KIEMELT FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

A Z	5. osztály		6. osztály	
	Olvasás szövegértés	Probléma megoldás, matematika	Olvasás szövegértés	Probléma megoldás, matematika
Korrepetálás	1/1	1/1	1/1	1/1
Magyar nyelv	0,5/1	-	0,5/1	-
Magyar irodalom	0,5/1	-	0,5/1	-
Német nyelv	0,5/1	-	0,5/1	-
Matematika	-	0,5/1	-	0,5/1
Természetismeret	-	0,5/1	-	0,5/1
Összesen	4,5/ 7		4,5/7	

Alapvető készségek és képességek fejlesztése nem kötődik tantárgyakhoz.

Az alapkészségek (az önálló tanuláshoz szükséges készségek, képességek): az olvasáskészség, az íráskészség, az elemi számolási készség, az elemi rendszerező képesség és az elemi kombinatív képesség optimális szintre juttatása lehetőleg minden tanulónál.

Olvasáskészség: vagyis a szövegértő, élményszerző olvasás kritikus feltétele az olvasáskészség kialakulása.

Cél: a gyakorlott, folyamatos olvasáskészség kialakítása, amely alapja a szövegértésnek.

Íráskészség: Az iskolai tanulás nélkülözhetetlen eszköze. Rajzoló és kiírt íráskészség, a rajzoló a betűk rajzolására koncentrál, lassú, használhatatlan, olvashatatlanná esik szét.

Cél: több gondot kell fordítani a kiírt íráskészség fejlesztésére.

Elemi számolási készség: számírás készsége, a mértékváltás és a négy alpművelet 100-as számkörben. Tízéves életkorban az elemi számolási készség fejlettsége szorosan összefügg az intelligencia fejlettségével.

Cél: az elemi számolási készségek optimális szintű elsajátítása.

A nem szakrendszerű oktatásszervezés során kiemelt figyelmet fordítunk az alábbiakra.

- Az önálló tanulás, a jegyzetelési technikák tanítása 10-12 éves korban;
- Az információszerzés-, és feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás) képességeinek fejlesztése;
- A kommunikációs képességek erősítése;
- A szociális kompetenciák fejlesztése;
- A térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontos tájékozódás;

Az 5. és 6. osztályokban differenciált tanulásszervezéssel, csoportbontással és az egyéni foglalkozások keretében zárkóztatjuk fel a gyermekeket, az átlaghoz.

3. TANTÁRGYANKÉNTI OKTATÁSI CÉLJAINK ÉS FELADATAINK

A **magyar nyelv** műveltségünk feltétele, kultúránk hordozója. Ezért nagyon fontos feladat a nyelvi- kommunikációs nevelés, az alapkészségek, az írás, az olvasás, a helyes beszéd és nyelvtani ismeretek elsajátítása, folyamatos fejlesztése. Minden tantárgy tanításánál nagy gondot kell fordítani a magyar nyelv helyes használatára, a tanultak értelmes kifejezésére, a szabadosság, a trágár beszéd elleni küzdelemre.

Az **irodalmi nevelés** elsődleges feladata az irodalom (olvasás) megszerettetése, az olvasási kedv felébresztése és megerősítése. Az irodalmi művek elemzése fejleszti a nyelvi kifejezés árnyalatai, szépségei iránti fogékonyságot, a művek tartalma, pedig bőséges lehetőséget kínál a világnépek alakításához, a nemzeti kultúrához való kötődés erősítéséhez az erkölcsi és esztétikai értékek közvetítéséhez, az érzelmi élet gazdagításához.

A **német nemzetiségi nyelv** oktatása kiemelt feladata iskolánknak. A segítő családi háttér hiánya nehezíti munkánkat, mivel a szülők már nem beszélik elődeik anyanyelvét. Nyelvi képzésünk céljai, hogy a tanulók hétköznapi helyzetekben a nyelvet tudják használni, szerezzék meg a fejlesztéshez szükséges alapismereteket, legyen általános ismeretük az adott nyelvet beszélő országokról. A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség és a nyelvtani rendszer elsajátítása mellett előtérbe kell helyezni a nyelvtanulási kedv felkeltését, a játékos formákat. A nyelvi ismeretek oktatásán túl biztosítanunk kell a kisebbség történelmének, szellemi és tárgyi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és –teremtést, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A **matematikai nevelés** területén alapkészségek kialakítására kell törekedni. A matematika tanítás célja a gondolkodási műveletek, az emlékezet, a megfigyelés, a megértés, a következtetés, a logikai ítélőképesség és az absztrakciós képesség fejlesztése. A célok eléréséhez a matematika órák hatékony kihasználása mellett segítséget nyújtanak a versenyek, a számítógépes foglalkozások és a különböző logikai játékok.

A múlt ismerete, a **történelem** a nemzeti és az európai azonosságtudat egyik legfontosabb alapja. A történelem és állampolgári ismeretek elsajátítása egyrészt fejleszti a tanulók tájékozottságát és tájékozódási képességeit az életben, másrészt alapot ad a demokratikus közéletben való tudatos részvételre, felkészít a társadalmi jelenségek értő szemléletére, a tudatos szerepvállalásra.

A **környezetismeret, természetismeret, biológia, fizika és kémia tantárgyak** oktatásánál legfontosabb feladatunk a korszerű természettudományos műveltség megalapozása. Ez magában foglalja az alapvető ismeretek, összefüggések és törvények elsajátítását. E nevelés központjába az életkornak megfelelő megismerési módszerek megtanulását és azok folyamatos gyakorlását állítjuk és ezáltal szeretnénk hozzájárulni a természet megszerettetéséhez és megóvásához, a tudomány eredményeinek a mindennapi életben való felhasználásához.

A **földrajz** tantárgynál megismertetjük a tanulókkal a szűkebb és tágabb környezet társadalmi-gazdasági jellemzőit, elősegítjük természeti és társadalmi

folyamatokban való tájékozódásukat, hogy tisztábban lássák a világban elfoglalt helyünket, nemzeti értékeinket, kedvező és kedvezőtlen környezeti adottságainkat. E tantárgy keretei között fejlődik a tanulók globális környezeti gondolkodása, ami megköveteli, hogy a jelenségek, folyamatok vizsgálatát kövesse általánosítás és az összefüggések megláttatása, valamint ezek átfogó rendszerként való értelmezése. Minden jelenséget és folyamatot változásában, fejlődésében kell bemutatni, megláttatva azok lehetséges következményeit is. Tanulóink ismerjék fel az emberi tevékenységek okozta környezetkárosító folyamatokat és azok megelőzésének lehetőségeit.

A **rajz és ének-zene** tantárgyak célja, hogy bemutassuk a nemzeti és az egyetemes emberi kultúra főbb értékeit. Törekednünk kell arra, hogy a gyerekekben alakuljon ki a szép iránti igény, és minél több művészeti alkotást ismerjenek meg.

Korunk az információ szerepének megnövekedése és az informálódás képességének felértékelődése miatt elkerülhetlenné válik a személyi számítógépek és az Internet használatának minden tanulóval történő megismertetése és **az informatikai ismeretek** folyamatos megújítása.

Nevelő-oktató munkánk során nagyon fontos, hogy szellemi és testi fejlesztés mellett a tanulóknak minél több praktikus ismeret elsajátítására adjunk lehetőséget. Feladatunk, hogy megtanítsuk a mindennapi életben szükséges **technikai ismereteket** és jártasságokat, a technikai szemléletet, a mindennapi gyakorlatban használatos anyagokat, eszközöket és használatuk módját.

Az iskolai **testnevelés és sport** feladata a nagyfokú szellemi megterhelés ellensúlyozása, a mozgáshiány pótlása. Az egészséges életmód, a szervezet fejlesztése olyan tevékenységrendszer, amelynek célja az egészséges testi és lelki fejlődés elősegítése. Ennek érdekében fontos feladatunk még a testtartás, a harmonikus mozgás megismertetése, gyakoroltatása és fejlesztése.

A tantárgyi modulok elsődleges célja a tanulók általános műveltségének gyarapítása, ismereteinek bővítése, a kulturális értékek megismertetése, hazánk és szűkebb környezetünk hagyományinak, emlékeinek, művészetének bemutatása, az egészséges életvitel kialakítása, a kommunikációs képességek fejlesztése, a kulturált társas kapcsolatok építése és az információszerzés, tárolás és feldolgozás módszereinek és eszközeinek megismertetése.

A tanórákba és a tantervbe is beépítjük minden tantárgy esetében a **kompetenciafejlesztő** módszereket és tanulásszervezési eljárásokat:

- Kooperatív tanulás
- Egyéni és páros munka
- Prezentáció
- Tanórai differenciálás heterogén csoportokban
- Projekt munkák heterogén csoportokban
- Dramatikus módszerek és technikák alkalmazása
- Önellenzés, mások ellenzése
- Vita

Alkalmassá teszünk legalább egy tantermet arra, hogy abban újszerűen szervezhessük a tanítás-tanulás folyamatát. A helységet felszereljük a korszerű IKT-eszközökkel.

Az IKT-eszközöket mindenféle tantárgy oktatásában felhasználjuk, a következő tevékenységekhez:

Házi feladatok készíttetése számítógéppel

Tanulók információgyűjtése

Tanári prezentációk projektorral

Tanulói prezentációk

Az életpálya-építést és a szociális kompetencia fejlesztését egyrészt osztályfőnöki óra keretében végezzük, másrészt a hagyományos tantárgyak oktatásába, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokba is beépítjük:

Az alábbi életpálya-építő kompetenciákat fejlesztjük elsősorban: önismeret, önbemutató, tanulásmódszertan

A szociális és életviteli kompetenciák közül az alábbiak szerepelnek programunkban: környezettudatos magatartás, kritikai gondolkodás, aktív felelősségtudat, szociális érzékenység, problémamegoldó képesség.

Együttműködés, empátia, tudatosság a kapcsolatokban, barátság, családi szerepek

Önállóság, önbizalom, belső harmóniára való képesség, kreativitás, nyitottság, rugalmasság, mások elfogadása.

Fejlesztjük a tanulók szövegértési képességét mindenfajta tanórán és minden évfolyamon.

Törekszünk arra, hogy a tanórákon életszerű feladatokat adjunk a tanulóknak, a tanultakat lehetőség szerint kössük a tapasztalataikhoz.

A hagyományos tantárgyak szummatív értékeléseikor kompetenciamérő feladatokat is adunk.

4. TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Szakköri foglalkozások:

➤ nemzetiségi hagyományőrző szakkör	heti 2 óra
➤ nemzetiségi hagyományőrző tánckör	heti 2 óra
➤ népi gyermekjátékok szakkör	heti 2 óra

Sportfoglalkozások:

➤ 1-2. évfolyam	heti 2 óra
➤ 3-4. évfolyam	heti 2 óra
➤ 5-8.évfolyamig leány sportkör	heti 2 óra
➤ 5-8.évfolyamig fiú labdarúgás	heti 2 óra

Egyéni foglalkozások:

➤ logopédia 1-2. évfolyam	heti 2 óra
➤ korrepetálás 1-4. évfolyam	heti 5 óra
➤ korrepetálás 5-6. évfolyam	heti 4 óra
➤ felvételi előkészítő 8. évfolyam	heti 2 óra

Térítésmentes szolgáltatások:

- tehetséggondozás, versenyekre való felkészítés,
- integrált oktatás (igény szerint),
- nevelési tanácsadó igénybevételére való javaslatétel,
- pályaválasztási tanácsadásra irányítás,
- egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel biztosítása,
- konzultáció szülőkkel,
- felügyelet 7-15.30-ig,
- könyvtárhasználat,
- vetélkedők, klubdelutánok.

Önköltséges szolgáltatások:

- színházlátogatás,
- táborozás,
- tanulmányi kirándulás.

Térítéses szolgáltatások:

- erdei iskola
- úszásoktatás
- napi háromszori étkezés.

A gyerekek esélyegyenlőségének érdekében az iskola és az önkormányzatok anyagi segítséget nyújtanak a fent említett térítéses szolgáltatások igénybevételéhez.

Az iskola a fentiekén kívül- előzetes egyeztetés alapján- teret biztosít különféle iskolán kívüli szervezeteknek, csoportoknak, tanfolyamoknak, rendezvényeknek, pl. hitoktatás, szülői szervezetek összejövetelei stb.

A szabadidős iskolai programokról minden esetben az éves iskolai munkaterv rendelkezik. Amennyiben előre nem tervezett programlehetőség kínálkozik, ennek megvalósításáról a nevelőtestület dönt.

5. A TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtti tanévben tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a pedagógusok a következő szempontokat veszik figyelembe:

A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!

Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

6. AZ ISKOLÁBA TÖRTÉNŐ FELVÉTEL, ÁTVÉTEL ÉS A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az általános iskola első osztályába a megfelelő életkor, óvodai, -indokolt esetben nevelési tanácsadói – szakvélemény és a szülői nyilatkozat a felvétel feltétele.

Fenntartói körzetünkön kívüli gyerekek felvételéről, átvételéről a nevelőtestület szakmai véleménye alapján az igazgató dönt. A tanuló az adott osztályról szóló iskolai bizonyítvány vagy hivatalos értesítés alapján kerül felvételre. Amennyiben a felvett tanuló valamelyik általunk tanított tantárgyat még egyáltalán nem, vagy kisebb óraszámokban tanulta, egy év türelmi idő alatt szaktanári segítséggel felzárkózik, addig osztálytársaival együtt halad, félévi és év végi osztályzatot még nem kap.

A továbblépésről szóló döntésben a tanév teljesítménye a meghatározó. A tanév során a tanulói teljesítmények folyamatos értékelése alapján döntenek a továbbhaladásról a tanítók és a szaktanárok minden tantárgyból. Ha a tanuló a tanév végén kettőnél több tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, a nevelőtestület engedélyével javítóvizsgát tehet.

Rendkívüli- a pedagógiai műhiba alapos gyanúját feltételező- esetben az osztályfőnök illetve a gondviselő az iskolaszékhez fordulhat jogorvoslatért. Az iskolaszék köteles haladéktalanul elbírálni, támogató javaslata esetén a nevelőtestületnek felül kell vizsgálnia a tanuló számára kedvezőtlen értékelést. Ennek feltétele az, hogy az év végi osztályozó értekezlet és a bizonyítványosztás ideje között legalább 48 óra teljen el, s hogy a szóban forgó eredményről a tanuló és gondviselője időben értesüljön.

A közismereti tantárgyakból kiemelkedően tehetséges tanulóknak szülői, gondviselői kérelem alapján a nevelőtestület támogatásával rendkívüli (évugrató) továbbhaladásra van lehetőségük, amennyiben sikeres osztályozóvizsgát tesznek.

7. A TANULÓK BESZÁMOLTATÁSÁNAK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

7.1. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

Az értékeléssel szemben támasztott követelmények:

Legyen:

- nyilvános, azaz minden érintett számára hozzáférhető,
- személyre szóló, vegye figyelembe az értékelt egyén jellemzőit,
- szakszerű, feleljen meg a legszigorúbb pedagógiai és mérés módszertani követelményeknek,
- ösztönző hatású, megerősítő jellegű,
- folyamatos és kiszámítható.

A beszámoltatás formái: Szóbeli értékelés, írásbeli értékelés.

Szóbeli beszámoltatás formái: felettetés, önálló elbeszélés, élménybeszámoló, dialógus, szituáció, memoriter

Írásbeli értékelés formái: teszt, tollbamondás, fogalmazás, nyelvtani ismereteket ellenőrző feladatok, fordítás, témazáró, tudáspróba, szódolgozat, írásbeli felelet, félévi és év végi felmérések.

Írásbeli beszámoltatások rendje:

Írásbeli felelet egy-két leckéből írt beszámoló. A nevelőnek nem kell bejelentenie a gyerekeknek. Tanév közben bármikor íratható.

Témazáró dolgozat, egy adott témakört felölelő számonkérés. A témakör összefoglalása után, a dolgozat megírása előtti tanórán a tanulókkal közölni kell. Félévi és év végi felmérések, egy félév vagy egy tanév ismereteit kéri számon. Minden esetben az ismeretek rendszerezése után kerülhet rá sor. A nevelőnek bejelentési kötelezettsége van.

Az írásbeli beszámoltatások korlátai:

Egy tanítási napon az alsó tagozatban egy, a felső tagozatban, legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

A félévi illetve év végi felmérésekből napi egy. Minden írásbeli beszámolót a nevelő köteles két héten belül kijavítani és tájékoztatni a tanulót a dolgozat értékelésének módjáról.

A tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya:

Az írásbeli feleletek értéke megegyezik a szóbeli feleletekkel.

A témazáró dolgozatok az osztálynaplóba piros színnel kerülnek bejegyzésre, a félévi és az év végi értékelésnél duplán kerülnek beszámításra.

A minimum féléves ismeretanyagot számon kérő felméréseket százalékosan értékeljük.

7.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulónak feladott írásbeli és szóbeli feladatok, a tanórán átvett tananyag gyakorlását, ismétlését, rendszerezését, elmélyülését kell szolgálnia.

Nem lehet olyan jellegű feladatokat adni, amit a gyerekek még nem tanultak.

Figyelembe kell venni a tanulók leterheltségét, az esetleges témazáró dolgozatra, félévi és év végi felmérésre való felkészülési időt is.

A másnapra való felkészülési idő lehetőleg ne haladja meg az alsó tagozatban a napi egy, a felső tagozatban a napi másfél órát.

Hétvégeken és szünetekre adott házi feladatok mennyisége se haladja meg a napi terhelést, annak érdekében, hogy a gyerekeknek legyen idejük pihenésre, feltöltődésre.

A házi feladatokat minden esetben javítani kell. A házi feladat az órán feladott anyag gyakorlása, ezért nem osztályozható.

8. AZ ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK TELJESÍTMÉNYÉNEK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁI

A szöveges értékelés szempontjai:

- az értékelés elsősorban a gyerekeknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen,
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyerek fejlődéséről.

A szöveges minősítés módja:

Iskolánkban az 1-3. évfolyamon félévkor és év végén, a 4. évfolyamon félévkor szövegesen értékeljük tanulóinkat. Év közben, negyedévenként értékelőlapot használunk.

A félévi és év végi szöveges minősítések:

- Kiválóan megfelelt
- Jól megfelelt
- Megfelelt
- Felzárkóztatásra szorul

Az érdemjegyre váltás szabályai:

A kiválóan megfelelt minősítés megfelel a jeles osztályzatnak.

A jól megfelelt, a jó osztályzatnak.

A megfelelt a közepes osztályzatnak.

A felzárkóztatásra szorul, minősítés pedig az elégséges osztályzatnak.

A felzárkóztatásra szorul minősítés esetén a pedagógusnak a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Évfolyamisméltés:

1-3. évfolyamon csak abban esetben utasítható a tanuló évisméltésre, ha a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott.

Az 1-4. évfolyamon, szülői kérésre megismételheti a sikeresen befejezett tanévet a tanuló, ha ezt a tanév végén, az intézmény vezetőjéhez címzett írásbeli kérelem beadásával kéri a szülő. Az évfolyam megisméltését az intézmény vezetőjének engedélyezni kell.

1.évfolyam**Tanórai viselkedés:**

Általános minősítése:	kiváló	jó	megfelelő	gyenge
Megfigyelőképessége:	jó	felületes	pontatlan	
Memória, emlékezőképesség:	jó	felületes	pontatlan	
Figyelem:	jól összpontosít		elkalandozik	hullámzó

Tanulmányi munkához való viszonya:

érdeklődés	érdeklődő	kitartó	aktív	folyamatosan aktivizálni kell
munkavégzés	tempósan dolgozik	sokat jelentkezik	lassú	érdektelen
kitartás	hamar elfárad	nem jelentkezik	keveset jelentkezik	állandóan ösztönözni kell
képesség	képességei alapján többre lenne képes	önállótlan, segítséget igényel	nem aktív	képességeinek megfelelően teljesít
tájékozottság	korához képest nagyobb a tájékozottsága	korának megfelelő a tájékozottsága	korához képest jól tájékozott	korához képest kevésbé tájékozott
írásbeli munkája	tiszta, rendezett tetszetős füzet	rendetlen, igénytelen füzet	hibáit javítja	hibáit nem javítja

Társaihoz való viszonya:

- Barátkozó segítőkész szépen beszél társaival aktív tagja a közösségnek
- Agresszív durva csúnyán beszél csúfolódik
- Verekedős társait kritizálja
- magányos

Tanítóhoz való viszonya:

tisztelettudó	illedelmes	segítőkész	barátságos
sértődékeny	visszabeszél	visszahúzó	sokszor kell figyelmeztetni

Magatartás, szorgalom érdemjegy:
Magatartás:

	Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1	Aktivitás, példamutatás	igen magas fokú	közepes	gyenge	negatív vagy romboló
2	A közösségi célok érdekeinek figyelembe vétele, munkában való részvétel	igen élen jár	ellene nem vét. aktívan részt vesz	ingadozó közömbös	szemben áll érdektelen
3	hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	nem árt	negatív
4	Törődés társaival	gondos, segítőkész	segítőkész	ingadozó	közömbös, gátló
5	Házirend betartása	betartja, arra ösztönös	betartja	részben	sokat vét ellene
6	viselkedés, hangnem	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, goromba
7	Fegyelmezetttség	nagyfokú	megfelelő	gyenge	elégtelen

Szorgalom:

	szorgalom	példás	jó	változó	hanyag
1	Tanulmányi munka	igényes	figyelmes	ingadozó	hanyag
2	Munkavégzés	kitartó, pontos megbízható	rendszeres	rendszertelen	megbízhatatlan
3	Általános tantárgyi munkavégzés	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	önállótlan	feladatát nem végzi el
4	Többféle feladatot vállal-e?	igen	keveset	ritkán	nem
5	Munkabeosztás:	igen, jó	jó	közepes	gyenge vagy nincs
6	Tanórán kívüli információk felhasználása	igen sokszor, rendszeresen	előfordul	ritkán	egyáltalán nem

Tantárgyi értékelés:

Magyar nyelv és irodalom 1.évfolyam 1. félév

Teljesítmény Terület	kiváló	jó	megfelelt	felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlanul	1-2 hibával	2-5 hibával	nem tudja
Hangok ejtése	minden hangot tisztán ejt	tisztán ejti a hangokat	esetenként téveszt	logopédia segítségre szorul
Tanult betűk felismerése	A tanult betűket biztosan felismeri	A tanult betűket biztosan felismeri	2-3 betűt téveszt	3-tól több betűt téveszt
Olvasás	hibátlanul szótagolva olvas, ütemesen	hibátlanul szótagolva olvas	betűzve olvas	betűcsere, kihagyás
Betűkapcsolás, betűalakítás	szabályos vonalvezetés, helyes kapcsolás	helyes kapcsolás	egyes betűalakok torzítottak	legtöbb betűje torzított, nehezen olvasható
Másolás	hibátlanul másol szavakat írott és nyomtatott szövegről	1-2 hibával másol	3-4 hibával másol	4-nél több hibával másol
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta		maszatos, rendetlen
Tollbamondás	rövid szavakat hibátlanul ír	1-2 hibával ír	3-4- hibával ír	4-től több hibával ír
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége kreativitása	logikus gondolkodás, önálló feladatmegoldás	logikus gondolkodás	kevés segítséget igényel	folyamatos segítséget igényel
Órai munkája csoportos tevékenysége	aktív, társait segíti	a munkában általánosan részt vesz	részvétele hullámzó	nincs feladattudata
Tanítóhoz való viszonya	udvarias, figyelmes	udvarias	változó	nem adja meg a kellő tiszteletet
Ismerete az aktuális témakörben	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	hiányosak az ismeretei	nem érdeklődő

Magyar nyelv és irodalom 1. évfolyam 2. félév

Teljesítmény Terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlanul	1-2 hibával	3-4 hibával	nevelői segítséggel
Hangok ejtése	minden hangot tisztán ejt	helyes hangoztatás	1-2 hangot hibásan ejt	logopédiai segítségre szorul
Tanult betűk felismerése	minden betűt biztosan felismer	biztos betűfelismerés	1-2 betűt téveszt	
Olvasás	hibátlanul, szóképekben, kifejezően olvas	hibátlanul, szóképekben olvas	szótagolva olvas	betűcsere, kihagyás
Betűkapcsolás	szóközüket, betűarányokat megtartja			
Másolás	szavakat, rövid mondatokat helyesen másol	1-2 hibával másol	3-4 hibával másol	4-től több hibával másol
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta		maszatos, rendetlen
Tollbamondás	rövid mondatokat, hibátlanul ír	1-2 hibával ír	3-4 hibával ír	4-től több hibával ír
Emlékezetből való írás	logikus gondolkodás, önálló feladatmegoldás	logikus gondolkodás	kevés segítséget igényel	folyamatos segítséget igényel
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége, kreativitása	aktív, társait segíti	a munkában általánosan részt vesz	részvétele hullámzó	nincs feladattudata
Órai munkája Csoportos tevékenysége	udvarias, figyelmes	udvarias	változó	nem adja meg a kellő tiszteletet
Tanítóhoz való viszonya	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	hiányosak az ismeretei	nem érdeklődő

Magyar nyelv és irodalom 2. év 1. félév

Teljesítmény Terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlan	1-2 hibával	sok hibával	képtelen
Hangok ejtése	tiszta, érthető	-kor, 1-2 artikulációs hibát ejt	-nél, időnként vét, segítséggel javítja	-nél, sok hibát ejt vagy beszédhibás
Mondatok tagolása szavakra	hibátlan	1-2 hibával	sok hibával	segítséggel is nehézkes
Szövegértés	-e, hibátlan feldolgozás	-e, kisebb hibával megfelelő	-t, tanítói segítséggel old meg	-t nem érti
Szöveg tartalmának visszavonása	összefüggő	nem minden esetben összefüggő	csak tanítói kérdések segítségével tudja	-t képtelen elmondani
Betűkapcsolás betűalakítás	-a, hibátlan és szabályos	-ánál 1-2 hibát ejt	-nál időnként vét a szabályos alakítás és kapcsolat ellen	-a nem megfelelő
Másolás	-a, hibátlan	-ánl 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Írásbeli munkája	tiszta rendes, írása tetszetős	általában, tiszta rendes	nehezen olvasható, de tiszta	olvashatatlan
Tollbamondás	-nál nem ejt súlyos hibát	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Emlékezetből való írás	-nál nem ejt súlyos hibát	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Nyelvi szabályok alkalmazása, helyesírás	hibátlanul alkalmazza	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Helyzetfelismerő képessége	tökéletes	jó	elfogadható	elfogadhatatlan
Problémamegoldó képessége	nagyon jó	jó	átlagos	átlagon aluli (rossz)
Kreativitása	kiemelkedő	bátorításra szorul	bizonytalan	nincs
Órai munkája	folyamatosan aktív	többnyire aktív	biztatásra szorul	passzív, közömbös
Csoportos tevékenysége	vezéregyenység	aktív résztvevő	együtműködő	visszahúzó, érdektelen
Tanítóhoz való viszonya	folyamatosan együttműködő	együtműködő	kielégítő	nem megfelelő
Ismerete az aktuális témakörben	széleskörű	tájékozott	részben tájékozott	tájékozatlan
Tanórai viselkedése	példás, dicséretes	során időnként figyelmeztetésre szorul	változó	elfogadhatatlan

Magyar nyelv és irodalom 2. évfolyam 2. félév

teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlan	1-2 hibával	sok hibával	képtelen
Hangok ejtése	tiszta, érthető	-kor, 1-2 artikulációs hibát ejt	-nél, időnként vét, segítséggel javítja	-nél, sok hibát ejt vagy beszédhibás
Mondatok tagolása szavakra	hibátlan	1-2 hibával	sok hibával	segítséggel is nehézkes
Szövegértés	-e, hibátlan feldolgozás	-e, kisebb hibával megfelelő	-t, tanítói segítséggel old meg	-t nem érti
Szöveg tartalmának visszavonása	összefüggő	nem minden esetben összefüggő	csak tanítói kérdések segítségével tudja	-t képtelen elmondani
Betűkapcsolás Betűalakítás	-a, hibátlan és szabályos	-ánál 1-2 hibát ejt	-nál időnként vét a szabályos alakítás és kapcsolat ellen	-a nem megfelelő
Másolás	-a, hibátlan	-ánl 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Írásbeli munkája	tiszta rendes, írása tetszetős	általában, tiszta rendes	nehezen olvasható, de tiszta	olvashatatlan
Tollbamondás	-nál nem ejt súlyos hibát	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Emlékezetből való írás	-nál nem ejt súlyos hibát	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Nyelvi szabályok alkalmazása Helyesírás	hibátlanul alkalmazza	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Helyzetfelismerő képessége	tökéletes	jó	elfogadható	elfogadhatatlan
Problémamegoldó képessége	nagyon jó	jó	átlagos	átlagon aluli (rossz)
Kreativitása	kiemelkedő	bátorításra szorul	bizonytalan	nincs
Órai munkája	folyamatosan aktív	többnyire aktív	biztatásra szorul	passzív, közömbös
Csoportos tevékenysége	vezéregyéniség	aktív résztvevő	együttműködő	visszahúzódó, érdektelen
Tanítóhoz való viszonya	folyamatosan együttműködő	együttműködő	kielégítő	nem megfelelő
Ismerete az aktuális témakörben	széleskörű	tájékozott	részben tájékozott	tájékozatlan
Tanórai viselkedése	példás, dicséretes	során időnként figyelmeztetésre szorul	változó	elfogadhatatlan

Magyar nyelv és irodalom 3. évfolyam 1. félév

teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
Hangos olvasás	folyamatosan pontos, hangsúlyos	1-2 hibát ejt	akadozó	hibás
Fogalmazás	5-6 mondatos összefüggő szöveg írása	5-6 mondatos összefüggő szöveg írása 1-2 hibával	3-4 összefüggő mondatban 1-2 hiba	összefüggéstelen
Szövegértés	új szöveget önállóan feldolgozza	1-2 hiányosság előfordul	a lényegét megérti	másképpen értelmez
Szöveg tartalmának visszaadása	összefüggően, folyamatosan	1-2 kérdés segítségével	kérdésekre választ ad	kérdésekre nem megfelelő választ ad
Másolás, írásbeli munkája emlékezetből való írás	nem ejt írástechnikai hibát	1-2 írástechnikai hibát ejt	többször ejt írástechnikai hibát	írasképe nehezen olvasható
toilbamondás Nyelvi szabályok alkalmazása Helyesírás	a tanult nyelvtani ismereteket hibátlanul alkalmazza	a nyelvtani ismeretek alkalmazásában 1-2 hiba előfordul	a nyelvtani ismereteket tanítói segítséggel alkalmazza	a nyelvtani ismereteket hibásan alkalmazza
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége	gyorsan, pontosan reagál	pontos	bizonytalan	nem ismeri fel
Kreativitása Órai munkája	találékonyan oldja meg a feladatot	megoldja a feladatokat	tanítói segítséggel dolgozik	önálló munkára képtelen
Csoportos tevékenysége	szervező, tervező	végrehajtó	irányításra szorul	hátráltató
Ismerete az aktuális témakörben	teljeskörű, szerteágazó	megbízható	elegendő	hiányos

Magyar nyelv és irodalom 3. évfolyam 2. félév

teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
Hangos olvasás	folyamatosan pontos, hangsúlyos	1-2 hibát ejt	akadozó	hibás
Fogalmazás	5-6 mondatos összefüggő szöveg írása	5-6 mondatos összefüggő szöveg írása 1-2 hibával	3-4 összefüggő mondatban 1-2 hiba	összefüggéstelen
Kommunikáció	összefüggő, mondatokban beszél	bekapcsolódik a beszédbe	kérdésekre mondatokkal válaszol	szavakkal válaszol
Szövegértés	új szöveget önállóan feldolgozza	1-2 hiányosság előfordul	a lényegét megérti	másképpen értelmez
Szöveg tartalmának visszaadása	összefüggően, folyamatosan	1-2 kérdés segítségével	kérdésekre választ ad	kérdésekre nem megfelelő választ ad
Másolás Írásbeli munkája Emlékezetből való írás	nem ejt írástechnikai hibát	1-2 írástechnikai hibát ejt	többször ejt írástechnikai hibát	íráskepe nehezen olvasható
Tollbamondás Nyelvi szabályok alkalmazása Helyesírás	a tanult nyelvtani ismereteket hibátlanul alkalmazza	a nyelvtani ismeretek alkalmazásában 1-2 hiba előfordul	a nyelvtani ismereteket tanítói segítséggel alkalmazza	a nyelvtani ismereteket hibásan alkalmazza
Helyzetfelismerő Problémamegoldó képessége	gyorsan, pontosan reagál	pontos	bizonytalan	nem ismeri fel
Kreativitása Órai munkája	találékonyan oldja meg a feladatot	megoldja a feladatokat	tanítói segítséggel dolgozik	önálló munkára képtelen
Csoportos tevékenysége	szervező, tervező	végrehajtó	irányításra szorul	hátráltató
Ismerete az aktuális témakörben	teljeskörű, szerteágazó	megbízható	elegendő	hiányos

Magyar nyelv és irodalom 4. évfolyam 1. és 2. félév

teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
szövegalkotás, fogalmazás	Írásbeli fogalmazványaiában a tanult fogalmazási ismereteket jól alkalmazza	Írásbeli fogalmazványaiában a tanult fogalmazási ismereteket nem minden esetben alkalmazza jól	Írásbeli fogalmazványaiában a tanult fogalmazási ismereteket segítséggel alkalmazza	Írásbeli fogalmazványaiában a tanult fogalmazási ismereteket csak nevelői segítséggel képes használni
Szövegértés, olvasás Szöveg tartalmának visszaadása	Képes folyamatosan olvasni, jól választja meg a tempót, hangszínt. Nagyon jól érzékelteti a mondatvégi és a közti írásjeleket. Tartalmat jól mond.	Kevés hibával folyamatosan kifejezően olvas. Kis segítséggel tagolja a szöveget. Érzékelteti az írásjeleket.	Figyelmét tanítói segítséggel tudja az olvasottakra irányítani. Olvasás nem szöveghű. Az írásjeleket nem érzékelteti.	Az olvasás tempója lassú, sok az olvasástechnikai hiba. Tartalmát kérdések segítségével sem tud mondani.
Nyelvtan, helyesírás	A helyesírási, nyelvhelyességi szabályokat biztonsággal és tudatosan alkalmazza. Önállóan ellenőrzi helyesírását. A szófajok körében biztos tudással rendelkezik.	Ismeri a szófajokat. A helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat jól alkalmazza. Önállóan ellenőrzi helyesírását, javítja a hibáit.	A szófajok felismerésénél hibát ejt. A helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat több hibával alkalmazza.	A szófajok felismerésében bizonytalan. A helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat hibásan alkalmazza.
Nyelvi kifejezőképesség, kommunikáció	Gondolatait értelmesen folyamatosan közli. Kiváló a beszédstílusa. Jól alkalmazza a szövegfonetikai eszközöket.	Gondolatait értelmesen folyamatosan közli. Jó a beszéd stílusa. Kis hibával alkalmazza a szövegfonetikai eszközöket.	Rövid mondatokkal fejezi ki magát. Nevelői segítséggel alkalmazza a szövegfonetikai eszközöket.	Rövid tömondatokban, sokszor hibásan fejezi ki gondolatait. A hibákat nem képes javítani.
Órai munkája	Aktív, írásbeli munkája igényes, pontos	némi ösztönzést igényel	önállótlan. írásbeli munkája rendszertelen	feladatát nem végzi el, passzív
Tanítóhoz való viszonya	pozitív	pozitív	hullámzó	negatív

Matematika 1. évfolyam 1. félév

teljesítmény terület	Kiválóan	jól	megfelelően	felzárkóztatásra szorul
Számfogalom	biztos számfogalom a 10 számkörben	biztos számfogalom a 10-es számkörben	1-2 esetben bizonytalan a 10-es számkörben	számfogalma bizonytalan
Számok nagyságszerinti összehasonlítása	Relációs jeleket megfelelően alkalmazza	helyesen alkalmazza a relációs jeleket	1-2 esetben téveszt	bizonytalanul alkalmazza a relációs jeleket
Számjegyei írása, olvasása	pontosan alakítja és felismeri a szám nevét és jelét	A számok nevét és jelét felismeri	1-2 hibával alakít	több esetben téveszt
Páros-páratlan számokat	biztosan felismeri	hibátlanul felismeri	segítséggel felismeri	bizonytalan a felismerésben
Művelet fogalom	biztos művelet fogalom	biztos művelet fogalom	1-2 esetben téveszt	segítséget igényel
Számok bontása	önállóan, hibátlanul	hibátlanul	1-2 hibával	csak segítséggel
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta	elfogadható	rendetlen
Számszomszédok	teljes önállósággal felismeri	felismeri	számegyenesen felismeri	eszköz segítségével felismeri, bizonytalan
Sorozat folytatása	önállóan felismeri és a szabálynak megfelelően alkalmazza	felismeri és alkalmazza a szabályt	segítséggel dolgozik	nem képes a sor folytatására
Feladat megoldási tempója	megfelelő ütemű	jó ütemű	lassú	nem megfelelő ütemű
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége, kreativitása	logikus gondolkodása fejlett	összefüggéseket felismeri	kevés tanítói segítséget igényel	az összefüggéseket nem ismeri fel
Órai munkája, csoportos tevékenysége	aktív, kitartó, segíti társait, irányít	általában aktív	órákon a teljesítménye hullámzó	nincs feladattudata
Tanítóhoz való viszonya	Figyelmes, segítőkész	udvarias	változó	tiszteletlen
Ismerete az aktuális témakörben	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	ismeretei hiányosak	nagyon kevés ismerete van
Tanórai viselkedése	példamutató	fegyelmezett	változó	fegyelmezetlen

Matematika 1. évfolyam 2. félév

teljesítmény terület	Kiválóan	jól	megfelelően	felzárkóztatásra szorul
Számfogalom	biztos számfogalom a 20 számkörben	biztos számfogalom a 20-es számkörben	1-2 esetben bizonytalan a 20-es számkörben	számfogalma bizonytalan
Számok nagyságszerinti összehasonlítása	Relációs jeleket megfelelően alkalmazza	helyesen alkalmazza a relációs jeleket	1-2 esetben téveszt	bizonytalanul alkalmazza a relációs jeleket
Számjegyei írása, olvasása	pontosan alakítja és felismeri a szám nevét és jelét	A számok nevét és jelét felismeri	1-2 hibával alakít	több esetben téveszt
Páros-páratlan számokat	biztosan felismeri	hibátlanul felismeri	segítséggel felismeri	bizonytalan a felismerésben
Művelet fogalom	biztos művelet fogalom	biztos művelet fogalom	1-2 esetben téveszt	segítséget igényel
Számok bontása	önállóan, hibátlanul	hibátlanul	1-2 hibával	csak segítséggel
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta	elfogadható	rendetlen
Számszomszédok	teljes önállósággal felismeri	felismeri	számegyenesen felismeri	eszköz segítségével felismeri, bizonytalan
Sorozat folytatása	önállóan felismeri és a szabálynak megfelelően alkalmazza	felismeri és alkalmazza a szabályt	segítséggel dolgozik	nem képes a sor folytatására
Feladat megoldási tempója	megfelelő ütemű	jó ütemű	lassú	nem megfelelő ütemű
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége, kreativitása	logikus gondolkodása fejlett	összefüggéseket felismeri	kevés tanítói segítséget igényel	az összefüggéseket nem ismeri fel
Órai munkája, csoportos tevékenysége	aktív, kitartó, segíti társait, irányít	általában aktív	órákon a teljesítménye hullámzó	nincs feladattudata
Tanítóhoz való viszonya	Figyelmes, segítőkész	udvarias	változó	tiszteletlen
Ismerete az aktuális témakörben	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	ismeretei hiányosak	nagyon kevés ismerete van
Tanórai viselkedése	példamutató	fegyelmezett	változó	fegyelmeztetlen

Matematika 2. évfolyam 1 -2. félév

teljesítmény terület	kiválóan megfelelt	jól megfelelt	megfelelt	felzárkóztatásra szorult
Számfogalom, számok nagyságrendi összehasonlítás	biztos stabil	biztos 1-2 hibával	hiányos	kialakulatlan
Számjegyek írása, olvasása 100-as számkörben Matematikai jelek felismerése	pontos, helyes, rendezett	jártas 1-2 hibával	elfogadható 4-5 hiba	segítséggel is nehézkes
Művelet fogalom	önálló értelmezés, megoldás	önálló értelmezés, megoldás 1-2 hibával	tanítói segítséget igényel	nem tudja értelmezni
Számok bontása	önálló értelmezés, megoldás	önálló értelmezés, megoldás 1-2 hibával	tanítói segítséget igényel	nem tudja értelmezni
Számok közötti reláció felismerése	határozott egyértelmű	-ban ritkán hibázik	-ben segítséget igényel	nem ismeri fel
Írásbeli munkája	tiszta áttekinthető, önálló	áttekinthető	pontatlan hibás	áttekinthetetlen
Számok sorba rendezése Számszomszédok Sorozatok folytatása	pontos, biztos, szabályok felismerése és folytatása	biztos 1-2 hibával, szabályok felismerése és folytatása 1-2 hibával	hiányos, segítséget igényel	kialakulatlan, képtelen a folytatásra
Szöveges feladatok értelmezése Egyenlőtlenségek megoldása	önállóan értelmezi, megoldaj	minimális segítséggel biztosan megoldja	gyakran igényel segítséget	nem tudja értelmezni
Szorzó-bennfoglaló táblák ismerete	biztos, stabil	biztos 1-2 hibával	hiányos	nagyon hiányos
Feladat megoldási tempója	gyors, határozott	határozott	lassú, nehézkes	elfogadhatatlan
Helyzetfelismerő képessége Problémamegoldó képessége	gyors, határozott, logikus	pontos, határozott	irányításra szorul	kialakulatlan
Órai munkája	folyamatosan aktív	többnyire aktív	gyenge	passzív
Csoportos tevékenysége	vezéregyéniség	aktív résztvevő	együttműködő	nem együttműködő
Tanítóhoz való viszonya	példás, tisztelettudó	jó, tisztelettudó	elfogadható	tiszteletlen, elfogadhatatlan
Ismerete az aktuális témakörben	biztos, jártas	biztos készségszintű	hiányos	tájékozatlan
Tanórai viselkedése	kimagasló, példás	példás	elfogadható	elfogadhatatlan

Matematika 3. évfolyam 1. félév

teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorul
számfogalom	biztos 1000-es számkörben	1-2 hibával 1000-es számkör	bizonytalan	hibás
számok nagyságrendi összehasonlítása	hibátlan	1-2 hibával	bizonytalan	hibás
számjegyek írása, olvasása 1000-es számkörben, matematikai jelek felismerése	hibátlan	1-2 hibával	bizonytalan	hibás
írásbeli művelet fogalom, sorrend, számok bontása, számok közötti reláció felismerése	biztos	1-2 hibával	bizonytalan	nem tudja
Írásbeli munkája	rendezett, esztétikus	rendezett	érthető	érthetetlen
Számok sorba rendezése, számszomszédok, sorozatok folytatása	tudja, ismeri	1-2 hibával	hibásan tudja	nem ismeri, nem tudja
Szöveges feladatok értelmezése	megoldása pontos, önálló	jó megoldás 1-2 hibával	tanító segítségével	állandó tanítói segítséggel
Egyenlőtlenségek megoldása	biztos, pontos	10, 1-2 hiba előfordul	tanító segítségével	állandó tanítói segítséggel
Egyenlőtlenségek megoldása	biztos, pontos	jó 1-2 hiba előfordul	tanító segítségével	állandó tanítói segítséggel
Feladat megoldási tempója	gyors, tudatos	tudatos	lassú	bizonytalan
Helyzetfelismerő, probléma megoldó képessége	gyorsan, pontosan reagál	pontosan reagál	bizonytalan	nem ismeri fel
Kreativitása, órai munkája	találékony, aktív	meg tudja oldani feladatokat	tanítói segítséggel dolgozik	önálló munkára képtelen
Csoportos tevékenysége	szervező, tervező	végrehajtó	irányításra szorul	hátráltató
Tantóhoz való viszonya	együttműködő	irányítható	irányítható	hátráltató
Ismerete az aktuális témakörben	teljeskörű, szerteágazó	ismeretei megbízhatóak	elegendőek az ismeretei	hiányosak az ismeretei
Római számokat	ismeri, alkalmazza	ismeri 1-2 hibával alkalmazza	bizonytalanul ismeri	nem ismeri
Téglalap, négyzet tulajdonságai	ismeri	ismeri 1-2 hibát téveszt	bizonytalanul ismeri	nem ismeri
Mértékegységeket	alkalmazza, biztos átváltás	1-2 hibával alkalmazza	bizonytalan	felismeri de nem tudja alkalmazni
kerület, terület mérések	pontosan mér, számol	pontosan mér számolásban téveszt	bizonytalan	felismeri de nem tudja alkalmazni
2. félév				
Írásbeli szorzás	hibátlan, pontos	1-2 hibával	tanítói segítséggel	állandó segítséggel

Matematika 4.évfolyam 1-2.félév

terület	kiváló	jó	megfelelő	felzárkóztatásra szorult
10 000-es számkörben számolás	biztos, pontos számfogalom	kevés hibával számfogalom	nevelői segítséggel	sok hibával, csak nevelői segítséggel
írásbeli műveletek	hibátlan megoldás becsléssel, ellenőrzéssel. Helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása	kevés hibával való megoldás. Helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása	Nevelői segítséggel való megoldása. Helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása	sok hibával csak nevelői segítséggel
negatív számok, ellentétes mennyiségek	pontos alkalmazása	kevés hibával való alkalmazása	nevelői segítséggel való alkalmazása	sok hibával, csak nevelői segítséggel
Geometria	Síkidomok testek hibátlan felismerése, megkülönböztetés e. A téglalest és a kocka tulajdonságainak pontos ismerete. Hibátlan terület és kerület számítás	Síkidomok testek kevés hibával történő felismerése, megkülönböztetés e. A téglalest, kocka tulajdonságainak ismerete. terület és kerületszámítás jó	Síkidomok testek tanítói segítséggel történő felismerése, megkülönböztetés e. A téglalest, kocka tulajdonságainak ismerete. terület és kerületszámítás jó	sok hibával, csak nevelői segítséggel
Mértékegységek	Mértékegységek pontos használata. Átváltások hibátlan megoldása	Mértékegységek használata hibával. Átváltások alkalmazása kis hibával.	Mértékegységek használata nevelői segítséggel, hibával. Átváltások alkalmazása kis hibával.	sok hibával, csak nevelői segítséggel
Szöveges feladatok	Egyszerű. összetett szöveges feladatok, nyitott mondatok hibátlan értelmezése, megoldása, ellenőrzése	Egyszerű. összetett szöveges feladatok, nyitott kis hibával mondatok értelmezése, megoldása, ellenőrzése	Egyszerű. összetett szöveges feladatok, nyitott mondatok nevelői segítséggel történő értelmezése, megoldása, ellenőrzése	sok hibával, csak nevelői segítséggel

Környezetismeret – 2. osztály

Teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelt	felzárkóztatásra szorult
az erdő szintjei, élővilága	széleskörű ismeretei vannak	tájékozott	hiányosak az ismeretei	tájékozatlan
anyagok tulajdonsága	biztosan felismeri, az összefüggéseket látja	felismeri, de nem mindig tudja az összefüggéseket	tapasztalással látja csak az összefüggéseket	nem ismeri és nem lát összefüggéseket
egészséges táplálkozás	jártas benne	készség szintűek az ismeretei	hiányosak az ismeretei	terén tájékozatlan
vadon élő és háziállatok	tudja és biztosan megfogalmazza a jellemző jegyeket	tudja a jellemző jegyeket	bizonytalan a felismerésben	nem ismeri fel a jellemző jegyeket
testünk működése	ismeri az élettani jellemzőket és megfogalmazza az összefüggéseket	Ismeri az élettani működéseket, érti azokat	ismeri, az élettani jegyeket, de nem lát összefüggéseket	nem ismeri az élettani jeleket
mező élővilága	széleskörű ismeretei vannak	tájékozott	ismeretei hiányosak	tájékozatlan

Környezetismeret – 3. osztály

Teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelt	felzárkóztatásra szorult
halmazállapotok hőmérő alkalmazása	a változások okait ismeri	a változásokat ismeri	változásaiban bizonytalan	nem ismeri
világtájak,	ismeri az iránytűt és jól alkalmazza	ismeri az iránytűt	téveszti az iránytűt	nem ismeri az iránytűt
tájékozódás helyi térképvázlaton	biztos	biztos	bizonytalan	nem tud tájékozódni
életfeltételek, jelenségek testünk és életműködése	fogalmakat, összefüggéseket pontosan, biztosan ismeri és alkalmazza	fogalmakat, összefüggéseket ismeri és alkalmazza	fogalmakat ismeri, de az összefüggések közötti kapcsolat bizonytalan	fogalom felismerésben bizonytalan, összefüggéseket nem ismeri fel

Természetismeret – 4. osztály

Teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelt	felzárkóztatásra szorult
Az élő természet	Érdeklődő és fogékony az élő természet növényi és állatvilága iránt. Tudása biztos	Érdeklődő és fogékony az élő természet növényi és állatvilága iránt. Tudása jó.	Kevésbé tájékozott az élő természet növény és állatvilága iránt. Tudásszintje megfelelő.	Nem tájékozott az élő természet növény és állatvilága iránt. Tudásszintje nem megfelelő
Egészséges életmód	Ismeri és igényli az egészséges életmód legfontosabb szabályait	Ismeri és igényli az egészséges életmód legfontosabb szabályait.	Ismeri és kevésbé igényli az egészséges életmód legfontosabb szabályait	Igénytelen
Magyarország tájai	Ismeretei széleskörűek. A szakkifejezéseket pontosan használja.	Ismeretei jók. Szakkifejezéseket használ.	Ismeretei hiányosak. Szakkifejezések használata bizonytalan.	Ismeretei hiányosak. szakkifejezéseket nem használ.
Környezetvédelem	Fontosnak érzi és aktívan részt vesz benne	Fontosnak érzi és részt vesz benne.	Utasításra vesz részt benne.	nem vesz részt benne. Érdektelen.

Ének 1-4.évfolyam

Teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő
Éneklés	A dalokat hibátlanul, kifejezően, megfelelő tempóban éneкли hallás után	A dalokat jól, kifejezően, jó tempóban éneкли hallás után	A dalokat kevés hibával éneкли hallás után.
Zenei hallás	A tanult ritmusértékeket, ritmusképleteket, hibátlanul felismeri, olvassa.	A tanult ritmusértékeket, ritmusképleteket, kevés hibával felismeri, olvassa	A tanult ritmusértékeket, ritmusképleteket, segítséggel ismeri fel és olvassa.
Zenei olvasás - írás	A tanult dallam és ritmikai elemeket hibátlanul felismeri betűkottáról és kottaképről	A tanult dallam és ritmikai elemeket kevés hibával felismeri betűkottáról és kottaképről	A tanult dallam és ritmikai elemeket sok hibával felismeri betűkottáról és kottaképről
Zeneértés	A meghallgatott zeneműveket hibátlanul felismeri, a művekben megszólaló hangszereket megnevezi.	A meghallgatott zeneműveket kevés hibával felismeri, a művekben megszólaló hangszereket megnevezi.	A meghallgatott zeneműveket sok hibával felismeri, a művekben megszólaló hangszereket megnevezi.

Rajz 1-4.évfolyam

teljesítmény terület	Kiváló	Jó	Megfelelő
Rajz, vizuális kultúra	A környező világ téri, formai és színbeli összefüggéseit felismeri. A megfigyelés útján szerzett ismereteit munkáiban nagyon jól alkalmazza. Rajzaiban minden lényeges elem meg van és valóság-hű az ábrázolása Munkái esztétikai szempontból is kifogástalan.	A környező világ téri, formai és színbeli összefüggéseit felismeri. A megfigyelés útján szerzett ismereteit munkáiban jól alkalmazza. Munkái szépek	A felmerülő képi összefüggéseket a pedagógus segítségével felismeri. Rajzainak egészében és részleteiben is hibák találhatóak. Munkája esztétikai szempontból kifogásolható.
Órai munkája	aktív	aktív	hullámzó
Tanítóhoz való viszonya	pozitív	pozitív	negatív

Testnevelés 1-4. évfolyam

teljesítmény terület	kiváló	jó	megfelelő
testnevelés	Mozgás, játék és sportműveltség terén kiemelkedő. Ügyessége cselekvés gyorsasága, állóképessége nagyon jó. Mozgás, versengési, játék igénye magas. Aktív, kezdeményező, fegyelmezett.	Mozgás, játék és sportműveltség terén jó. Ügyessége cselekvés gyorsasága, állóképessége jó. Mozgás, versengési, játék igénye jó. Aktív, fegyelmezett.	Mozgás, játék és sportműveltség terén megfelelő. Ügyessége cselekvés gyorsasága, állóképessége megfelelő. Mozgás, versengési, játék igénye megfelelő. Nem elég aktív, kezdeményező, fegyelmezett.

9. A FELSŐ TAGOZATOS TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

Az iskolában az 5-8. évfolyamon a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk az értékelésnél.

Az osztályzatok odaítélésének szempontjai:

Jeles (5) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz,
- ismeri, érti, tudja a tananyagot, s mindezt alkalmazni is képes,
- pontosan, szabatosan fogalmaz,
- a szabályokat lényegre mutatóan, saját szavaival is vissza tudja adni,
- tud szabadon, önállóan beszélni,
- bátran mer kérdezni.

Jó (4) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget,
- hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak,
- kisebb előadási hibákat vét,
- a szabályokat bemagolja.

Közepes (3) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget,
- nevelői segítségre többször rászorul,
- ismeretei felszínesek,
- kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni,
- segítséggel képes megoldani szóbeli feladatokat,
- rövid mondatokat mond.

Elégséges (2) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget,
- a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik,

- egyszavas válaszokat ad,
- a fogalmakat nem érti,
- gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni,
- a minimumot sem tudja.

Tantestületünk szabályozza a tanulók minimális érdemjegyeinek számát. Minden tanulónak a félévi és tanév végi értékeléskor tantárgyanként legalább havonta egy jeggyel, a heti egy órás tantárgyakból félévente minimum három jeggyel kell rendelkeznie.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. Helytelen viselkedésért, fegyelmezetlenségért szaktárgyi elégtelen osztályzat a tanulónak nem adható.

Ajánlatos a felelés témáját az ellenőrző könyvben az osztályzat előtt jelölni.

A helyesírási hibákat minden szaktanárnak kötelessége kijavítani.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését, minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével és a diákok bevonásával.

A felső tagozatban a magatartást és a szorgalmat a hagyományos négy fokozatú skálán értékeljük.

Magatartás: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)

Szorgalom: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

A magatartás értékelésének szempontjai:

Példás az a tanuló, aki:

- kerüli a durvaságot, szeretettel közelít társai felé,
- tiszteli és elismeri mások értékeit,
- életkorának szintjén képes tudatosan értékelni a család, a szülőföld, a nemzetisége iránti elkötelezettségét,
- nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket,
- jóindulatúan segíti társait, tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza,
- képes kulturáltan fellépni a saját maga és szűkebb környezete érdekében,

- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében, öregbíti iskolája hírnevét,
- ügyel környezetére rendjére, tisztaságára,
- szándékosan nem okoz kárt,
- betartja az illemszabályokat és az iskola házirendjét,
- magatartásával, cselekedeteivel elismerést vált ki társaiból, tanáraiból.

Jó az a tanuló, aki:

- cselekedeteiben a jóra törekszik, de időnként a körülmények hatására ettől eltér,
- kerüli a durvaságot, ám a játék, a munka hevében ez nem mindig sikerül neki,
- szereti társait, elismeri mások sikereit, eredményeit, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli,
- tiszteli a felnőtteket, társait,
- trágár, durva kifejezéseket nem használ,
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként ritkán vállalkozik,
- ügyel környezetére rendjére, megjelenése, ruházódása nem kihívó,
- ismeri és betartja az iskola házirendjét, az életkorának megfelelő illemszabályokat.

Változó magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felmérni, így gyakran vét a házirend ellen, bár kellő motiváltsággal képes a viselkedés normáinak betartására,
- játékban, közösségi munkájában gyakran durva,
- társaival nem mindig van jó viszonyban, mert csínytevéseivel bosszantja őket, közeli barátaival viszont megértő, segítőkész,
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik,
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, ha nem is kellő figyelemmel,
- környezetére rendjéért semmit sem tesz,
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg,

- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá.

Rossz a magatartása annak a tanulónak, aki:

- nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet és az illedelmes viselkedés szabályait,
- szereti, ha társai félnek tőle,
- visszaél fizikai fölényével, különösen, ha nála gyengébbel kerül szembe,
- gyakran bosszantja társait, tanárait,
- a tanórai munkát szándékosan zavarja, akadályozza,
- nem becsüli közössége értékeit,
- szándékosan rongálja környezetét.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

Példás az a diák, aki:

- képességeihez mérten szorgalmas,
- a tanítási órákra rendszeresen jól felkészül, s azokon aktívan közreműködik,
- szívesen olvas szakirodalmat, s így szerzett tudását megosztja társaival,
- aktív önműveléssel fejleszti tudását,
- szívesen és aktívan vesz részt a tanórán kívüli programokban, akár szervezőként is,
- ha alkalma adódik, versenyeken öregbíti iskolája hírnevét,
- jó eredmények elérésére törekszik.

Jó a szorgalma annak a diáknak, aki:

- a képességeihez mérten általában szorgalmas,
- a tanórákra rendszeresen felkészül, s azokon aktívan részt vesz,
- felszerelése általában hiánytalan,
- a házi feladatot rendszeresen elvégzi, esetleges mulasztás esetén pótolja.

Változó a szorgalma annak, aki:

- nem teljesíti kötelességeit mindig képességei szerint,

- munkájában, feladatvégzésében felületes,
- felszerelése gyakran hiányos,
- a házi feladata sokszor hiányzik,
- nem törődik önműveléssel.

Hanyag a szorgalma annak a tanulónak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- munkájában, feladatvégzésében figyelmetlen, megbízhatatlan,
- házi feladatait nem készíti el,
- munkája iránt érdektelen, közönyös.

A magatartás és a szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, megsértése szükséges.

10. AZ EGYES MODULOK ÉRTÉKELÉSE, VALAMINT BESZÁMÍTÁSA AZ ISKOLAI ÉVFOLYAM SIKERES BEFEJEZÉSÉBE

Más tantárggyal összevont modulok értékelése:

- a **tánc és dráma** modul az 5. osztályban, a **médiaismeret** modul a 8. osztályban a magyar irodalom tantárgynál,
- a **hon és népismeret** a 6. osztályban, az **etika** modul a 7. osztályban a történelem tantárgynál,
- az **egészségtan** modul a 6. osztályban, a természetismeret tantárgynál kerül értékelésre, részjegy formájában.

Az **informatika** modul önálló maradt, ezért értékelése önálló jeggyel történik.

Sikertelen teljesítése megakadályozza a magasabb évfolyamra lépést. Az a tanuló, aki nem teljesítette a modul tantárgy minimális követelményeit javítóvizsgát tehet.

11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Az évenként kétszeri mérést, tanév elején és a tanév végén végezzük, az OM. által kiadott : Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez, minősítéséhez című kiadvány segítségével végezzük el

A vizsgálati módszert kifejlesztette: dr. Mérey Ildikó (Hungarofit)

A mérés célja: A tanulók választ kapjanak arra, hogy fizikai terhelhetőségük szempontjából jelenleg hol tartanak, hová kell felfejleszteni magukat és hogyan tegyék meg az első lépéseket.

Fel kell tárnai az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat és képesség szerinti differenciált terheléssel, törekedni kell azok mielőbbi felszámolására. Minél stabilabb az egyensúly, testi, lelki és szociális értelemben egyaránt, annál egészségesebb az ember.

Alkalmazott mérések:

1. Aerob állóképesség mérése: Cooper-teszt (12 perc futás)
2. Az alsó végtag dinamikus erejének mérése: Helyből távolugrás
3. A vállöv és a karizom erő-állóképességének mérése: Fekvőtámaszban karhajlítás és - nyújtás folyamatosan kifáradásig (lányok 1.5 , fiúk 3 perc)
4. A hátizmok erő-állóképességének mérése: Hason-fekvésből törzsemelés és - leengedés folyamatosan, kifáradásig (max .: 4 perc)
5. A hasizmok erő- állóképességének mérése: Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig (max. 4 perc)

Értékelés : a megfelelő táblázatok alapján

Minősítés:	igen gyenge-	0- 20.5 pont
	gyenge-	21- 40.5 pont
	kifogásolható-	41-60.5 pont
	közepes-	61-80.5 pont
	jó -	81- 100.5 pont
	kiváló-	101-120.5 pont
	extra-	121- 140 pont

Az adatok nyilvántartása: osztályonkénti adatlapon történik

Általános vizsgálati szempontok:

- A vizsgálat megkezdése előtt a próbázónak tisztában kell lenni a vizsgálat céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
- A vizsgálati módszert, az erre a célra elkészített mérési útmutató alapján kell elvégezni.
- Az általános fizikai teherbíró-képesség pontértékeinek meghatározása a táblázatok alapján történik.
- A motorikus próbákat sportöltözetben, jól szellőző teremben, illetve szabadtéren célszerű végrehajtani.
- A kondicionális képességek mérésre alkalmazott motorikus próbák elvégzését az izomerő mérésére alkalmazott próbákkal kell elkezdni.
- Minden motorikus próba elvégzését általános és speciális bemelegítés előzze meg.
- Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbáknál legalább három kísérleti lehetőséget kell biztosítani, melyből a legjobb teljesítményt kell figyelembe venni az értékelésnél.

IV.**BEFEJEZŐ GONDOLATOK**

Iskolánk története rövid időre tekint vissza. Az iskola alapításakor sokan kételkedtek annak jövőjében, úgy érezték, túl nagy lesz a feladat az öt kis község önkormányzatai számára. Ennyi év távlatából elmondhatjuk, hogy az iskola létrehozása helyes döntés volt, mivel az eltelt idő is bizonyítja, hogy iskolánk életképes, működése, fennmaradása biztosított.

Úgy érezzük, sikerült egy olyan iskolát létrehozni, ahol a gyerekek jól érzik magukat, ahová szívesen járnak, s ahol olyan korszerű ismereteket kapnak útravalóul, amelyek segítségével az intézmény falai közül kikerülve megállják a helyüket ott, ahová a sorsuk irányítja őket.

Munkánkban arra törekszünk, hogy fenntartóink és a szülők megaláztatással, megnyugvással gondolhassanak az iskolára, amely jól formálja gyermekeik fejlődését, egyengeti lépteiket, irányítja továbbtanulási elképzeléseiket.

Napjainkban sokan megkérdőjelezzik a falusi kis létszámú iskolák létjogosultságát, mondván, hogy évekkal elmaradnak a városi iskolák felszereltsége mögött, s tanulóiik tájékozatlanabbak a városi gyerekeknél. Mi ennek ellenére úgy látjuk, hogy felszereltségben és szakmai hozzáértés tekintetében nem vagyunk jelentős hátrányban ezekkel az iskolákkal szemben. Ha van is elmaradásunk, kárpótolhatjuk diákjainkat a hatékonyabb odafigyeléssel, az oldottabb légkörrel, a sokszínű szabadidős kínálattal, a kis létszámából adódó bensőséges tanár- diák kapcsolattal, még ha ez több munkát és odafigyelést igényel is a pedagógusoktól.

A Nivegy-völgyi falvak szempontjából kiemelkedő értéket képvisel az iskola, hiszen elősegítheti azok fejlődését. Az itt élő emberekkel együtt fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek, fiatalok egyre jobban kötődjenek lakóhelyükhöz, itt alapítsanak családot, felnőttként tevékenyen vegyenek részt falvaink életében, s ha esetleg távolabb kerülnek szülőfalujuktól, akkor is szívesen gondoljanak vissza az itt töltött időkre, s legyenek hasznos tagjai hazánknak, társadalmunknak.

S azok pedig, akik itt maradnak, szülőként, esetleg fenntartóként se feledjék azt, amit útravalóul kaptak, támogassák régi intézményüket, és jó szívvel küldjék gyermekeiket a Nivegy-völgyi iskolába.

V.**IRODALOMJEGYZÉK**

A pedagógiai programok felülvizsgálatának tervezete, szerk.: Pusztai József, Megyei Pedagógiai , Közművelődési és Továbbképző Központ, Nyíregyháza, 2000.

Bagdy Emőke- Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Bauer Nándorné dr.-Dr. Frisch Gyula- Nagy Lajos-Pap Józsefné: A pedagógiai programkészítés gyakorlati kérdései, MPI Veszprém, 1997.

Dr. Füle Sándor:A pedagógiai program készítése, OKI, Budapest, 1997.

Dr. Makai Katalin: Iskolai önértékelés hogyan ? Okker Kiadó

Dr. Rókusfalvi Pál: Bevezetés a pszichológiába, EKTF Líceum Kiadó Eger, 1996.

Készítsünk együtt helyi tantervet és pedagógiai programot ! I-II. rész, BAZ Megyei MPI 1996-97.

Kozma Béla: Pedagógiai szakképzés- Pedagógia, Comenius BT.,1995.

Módszertani segédanyag a pedagógiai program felülvizsgálatához, Paus-Westermann Könyvkiadó KFT. Celldömölk, 2004.

Oszvald József: Ungarndeutschen im Komitat Veszprém, MPI Veszprém, 1999.
Pedagógiai kézikönyv, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982.

Segédlet az iskolák környezeti nevelési programjának elkészítéséhez, OM. 2004.